

misli

THOUGHTS

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2001 je 20 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 50 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141. ISSN 1443-8364

NAJ ZACNEM tam, kjer sem v majskem uvodniku končal. Sprememba v Avstraliji bo ta, da v Melbourne pride p. Ciril Božič, spodaj podpisani pa odhajam v Lemont pri Chichagu. P. David Šrumpf, doma iz Svete Trojice v Slovenskih Goricah, ki je bil nekaj mesecev tudi v Avstraliji, je bil v Lemontu šest let in se želi vrniti v domovino. Na razpis provincialnega vodstva v našem frančiškanskem glasilu sem po pretečenem roku za prijavo ponudil, da grem tja, če bodo lažje koga našli za sem. Na razpis za Ameriko se namreč nihče ni prijavil. Po petdesetih letih, odkar sta prva frančiškana prišla v Avstralijo – iz Lemonta – je zdaj treba iti na pomoč tja. Čudno se svet vrti.

Konec junija zaključuje svoje delo urejanja Misli Katarina Mahnič in odhaja v Slovenijo. Z njenim delom sem bil zelo zadovoljen in najbrž tudi vi. Uredila bo še številko julij-avgust, ki bo izšla sredi julija.

Reviji je priložen letak, na katerem lahko v prednaročilu naročite knjigo Pax et bonum - Mir in dobro. Veseli bomo, če bomo knjigo lahko izdali ob petdeseti obletnici, bojimo pa se polnih škatel knjig, ki ne bodo šle med ljudi, zato prednaročilo. Vabim, da nam pošljete odrezek!

p. Metod

NOVE KASETE

CENA \$12

Glasba iz Baragove knjižnice

NONET CERTUS - Ave Marija

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Na vseh straneh sveta

IZTOK MLAKAR - Štorije in baldorije

ZLATKO DOBRIČ - Sedem dolgih let

PETER BREEN - Rainbows in the Rain

VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke

BIG BEN - Največji uspehi

ALPSKI KVINTET - Ave Marijo zvoni

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - V deželi glasbe in petja

ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Otoček sredi jezera

VELIKONOČNE PESMI

BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre

SIMONA WEISS - Mati

NACE JUNKAR - Slovenski Mornar

BRANE DRVARIČ - Ostani z mano

RAZLIČNI IZVAJALCI - Zate Slovenija (Aleksander Mežek, Oto Pestner, Helena Blagne, Pop Design, Čuki, Edvin Fliser, Obvezna smer)

NONET CERTUS MARIBOR - Slava tebi, Slomšek škof

ANSAMBEL HENČEK - Moje uspešnice

DESETI BRAT - Pelin roža

LJUBLJANSKI OKTET - Slovenija moja dežela

WERNER - Simpatija (duet s Simono Weiss)

DRUŽINSKI TRIO POGLADIČ - Ko v slogi družina igra

OTO PESTNER - Ciganska kri

TRŽAŠKI OKTET - V živo

ŽENSKI PEVSKI ZBOR ROZKA USENIK - Jubilejni koncert 20 let

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK.

misli

PRAZNOVANJE

utrjuje našo

SAMOPODOBO

Leto 50, št. 6
Junij 2001

Praznovanje utrjuje našo
samopodobo

- p. Stane Zore - stran 129
- Izpod Triglava - stran 132
- Sv. Rafael Sydney
- p. Valerijan - stran 135
- Sv. Ciril in Metod Melbourne
- p. Metod - stran 137
- Moji spomini na p. Ferjana
- Jožica Gerden - stran 139
- Pisma o slovenščini XXXI.
- Mirko Mahnič - stran 141
- Znamke - stran 142
- Frančiškov svetni red 13.
- p. Filip Rupnik - stran 143
- Sveti Frančišek Asiški
- Marija Kmetova - stran 144
- Tonček iz Potoka
- pater Bazilij - stran 146
- V osmih dneh okoli Slovenije
- Bojan Erhartič - stran 148
- Križem avstralske Slovenije - stran 150
- Sv. družina Adelaide
- p. Janez - stran 155
- Naše nabirke - stran 156
- Kotiček naših mladih - The Corner
- ureja Andrew Bratina - stran 157

P. STANE ZORE

"Slóves moža
namreč izvira iz
spoštovanja do očeta,
kakor je otrokom v
sramoto, če ne
spoštujejo matere"
(Sir 3, 11).

"Domovina je v
kraju, h kateremu je
priklenjena duša"
(Voltaire).

Kje je pravzaprav človek doma? V kraju, v katerem se je rodil? So njegova domovina tiste podobe, ki so se v prvih letih njegovega življenja zarisovale pred njegovimi očmi in se neizbrisno globoko vtisnile v njegovo zavest? Je človekov dom dobro znani vonj rojstne hiše in okus kruha, ki ga je pekla njegova mati? So morda domovina tisti obrazi njegovega otroštva, na katerih je razpoznaval dobroto in pristno naklonjenost ljudi? Ali je domovina tisti jezik, v katerem sem prvič poklical ženo, ki me je rodila, kot mamo, in moža, ki mi je dal življenje, kot očeta? Tisti jezik, v katerem sem jecljaje molil k Bogu in otroško zaupno prosil za varstvo svetega angela.

Morda pa je domovina kraj, kateremu sem podaril najboljše moči svojega življenja; tisto okolje, ki sem ga zaznamoval s svojimi sposobnostmi in ga pomagal oblikovati z žulji svojih rok? So to tista polja, ki sem jih zalival s potom svojega obraza in tiste hiše, ob katerih se je utrudilo moje telo? Je moj dom tam, kjer živijo otroci, po katerih se pretaka moja kri in ki so rasli v mojem naročju?

Moj svet

Tu sem si postavil dom
in uredil vrt,
ki sem ga v desetletjih poslovenil,
obdal z grmovjem, plezalkami in
bršljanom;
določil sem mejo,
tako da je vse, kar je v vrtu, moje –
in kako silijo mravlje in žuželke
med rože in sadike,
ptiči se me ne boje
in čebele odnašajo dan za dnem težki
tovor.
Ob zidu, kjer se moj svet dviga
in kamor se sonce upira,
sem zasadil trto iz Maverlena
in tudi druge stvari sem prinesel
(kamen sem vkopal,
ki me je rešil,
ko sem ležal ob njem).
Majhna pot se vije med grmovjem do
smreke
in hrasta
in nenadoma se mi drevje zgosti,
če se približam zvečer:
spet sem v gozdu nad Črmošnjicami,
padem v listje in vejevje, kakor takrat,
skrivam se,
srce mi razbija v prsih,
nato se poženem naprej
in zavpijem,
ko vidim prijatelja, ki ga je strel
zadel prav ob meni...
O, še sem v tistem svetu.

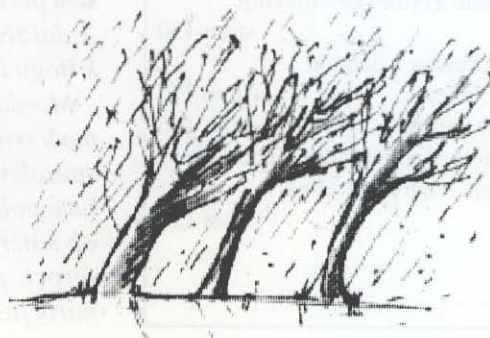
France Papež

stavkom, z eno samo trditvijo? Vprašanje je zapleteno, kakor je zapleteno naše življenje. Mislim, da bi mogli pritrditi Voltairu, da je domovina v kraju, h kateremu je priklenjena duša. Ta pa je z nevidnimi, kot kri močnimi nitmi pripeta na kraje, v katerih so se oblikovali naši spomini in v katerih smo se z ljudmi in dogodki prepletali mi sami.

Slovenci v Avstraliji letos praznujejo 50-letnico prihoda prvih frančiškovih bratov. Iz ZDA sta leta 1951 prišla p. Beno Korbič in p. Klavdij Okorn. Kakor je sv. Frančišek brate pošiljal po dva in dva, tako sta tudi onadva odšla k ljudem, k Slovincem, da bi z njimi delila radosti in bremena življenja in da bi jim približevala veselo oznanilo Jezusa Kristusa, da je Bog ljubezen. Njima so kasneje sledili drugi, vse do današnjega dne.

Praznujemo zato, da se zavemo, kdo smo. Praznovanje nas postavi pred nas same, da moremo uzreti svojo lastno podobo, videti njeno oblikovanje skozi čas in se zahvaliti tistim, ki so nam stali ob strani, ko smo dozorevali za življenje in praznovanje. Če se danes pogledamo v ogledalo našega praznika, potem spoznavamo, da smo Slovenci in da smo kristjani - katoličani. Spoznavamo pa tudi, da kot Slovenci živimo v Avstraliji, ki smo jo skozi generacije pomagali graditi in oblikovati do njene današnje podobe.

Za vse to smo hvaležni in vsega tega se s ponosom spominjamo. Naše korenine so pognale v deželi med Muro in Triglavom, med Kamniškimi planinami in obalo Jadranskega morja, kasneje pa so globoko prepredle prst in kulturo petega kontinenta. Boga prosimo, naj blagoslovja oba, raj pod Triglavom in celino Južnega križa, saj smo v obeh doma.

1945

Večer se med srca zapreda,
Drevje boleče molči.
Potiho se vozi ujeda,
navček ubito ihti.

Žalost za mizo poseda,
prazne oči krvavijo.
Smrt je zdaj naša soseda –
v hosti mrtvaki golčijo.

Rafko Vodeb

izpod TRIGLAVA

Lep pozdrav vsem!

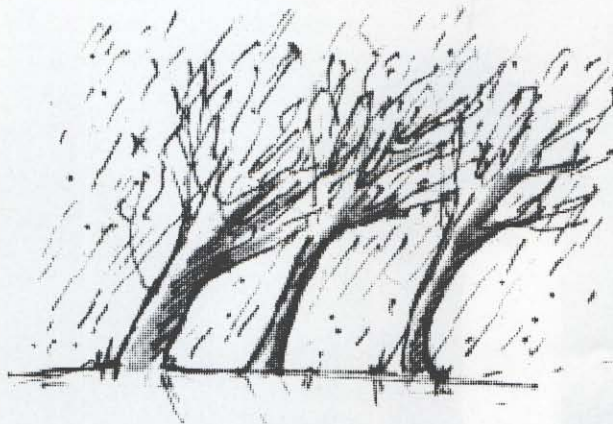
Oglašam se vam iz Slovenije. Velikonočne praznike sem preživela na Štajerskem pri sorodnikih. Na velikonočni ponedeljek smo šli k maši v romarsko cerkev na Sveti gori v Bistrici ob Sotli (od koder so doma moji starši). Cerkev je bila polna. To je bila prva maša letos v tej cerkvi. Potem sem bila v Rimu na romanju. Bilo je zelo lepo. Vsak dan smo imeli mašo - v Assisiju, v Rimu in v kapeli Catacombe. Videli smo precej, saj smo hodili cele dneve, nič nismo počivali. Vreme smo tudi imeli lepo, kar malo pretoplo, 32 stopinj.

Toliko za danes. Lep pozdrav vsem iz vroče, sončne in seveda lepe Slovenije.

LIDIJA LAPUH, SLOVENIJA

Izjava za javnost

Sistemsko kršenje človekovih pravic v
'neodvisnem' dnevniku Delo

Dne 5. in 6. aprila 2001 je osem otrok pokojne Marije Krašovec iz Male Rudnice pri Podčetrtku s strani uredništva 'neodvisnega' dnevnika Delo doživelo skrajno nehumano in protipravno dejanje. Po smrti svoje mame so se otroci odločili, da na uredništvo časopisov Delo in Večer pošljejo besedilo za osmrtnico. V

izpolnjevanju mamine želje in pričakovanja smo otroci, od katerih so štirje tudi duhovniki, v dopisu uredništvu časopisa izrecno zahtevali, naj osmrtnico objavijo skupaj z znamenjem križa. Uredništvo časopisa Večer je celotno besedilo skupaj z znamenjem križa korektno objavilo, uredništvo Dela pa se je postavilo za okope. Osmrtnice v dveh dneh niso objavili. Ko smo zahtevali pojasnilo, so nam odgovorni za objavo oglasov in osmrtnic in glavni urednik zatrjevali, da znamenja križa ne morejo objaviti, ker je takšen sklep uredniškega sveta.

Ravnanje sveta in uredništva časopisa Delo je grobo kršenje osnovnih človekovih pravic, ki jih zagotavljajo Ustava Republike Slovenije, Splošna deklaracija človekovih pravic, Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic, Zakon o javnih glasilih in druge veljavne mednarodne pogodbe. V svoji globoki osebni prizadetosti čutimo solidarnost s številnimi drugimi državljani, ki so bili celo desetletje po osamosvojitvi Slovenije enako prikrajšani za svoje temeljne osebne pravice, saj je znano, da časopis Delo že od davnaj nekompromisno zavrača objavo osmrtnic skupaj z verskimi simboli vernikov, ki osmrtnice naročajo. To se dogaja, čeprav osmrtnica spada med plačane oglase. Omeniti pa velja tudi, da je četrtinski lastnik Dela Krekova družba, ki jo podpirajo državljani z drugačnim odnosom do duhovnih vrednot človeške civilizacije. Ravnanje sveta in uredništva časopisa Delo je očiten dokaz sovraštva do verskih vrednot in širjenja verske nestrpnosti. Zato na nerazumljivi zaplet pri časopisu Delo opozarjamo domače in tuje ustanove, da spodbudimo javno mnenje proti kršiteljem mednarodnega in domačega prava. Ker nam uredništvo Delo samovoljno odreka temeljne človekove pravice in svoboščine, bomo za uveljavljanje naših legitimnih pravic uporabili vsa razpoložljiva pravna sredstva. Med drugim bomo o tem obvestili varuha človekovih pravic, vsa tuja diplomatska predstavništva v naši državi, domače in tuje časopisne agencije in State Department. Naš protest ne pomeni samo uveljavljanje pravic katoličanov, zavzemamo se za pravice vseh kristjanov in vseh drugih verujočih.

Popoblastilucebtedm in ERIH KRAŠOVEC

Slovenec

Svetovna konferenca slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev na Univerzi v Mariboru, od 20. do 22. septembra 2001

Spoštovani, znano je, da imamo Slovenci v svetu izjemen potencial znanstvenikov, univerzitetnih profesorjev in akademikov, ki zaradi zgodovinskih in političnih vzrokov niso imeli priložnosti, da se uveljavijo in delujejo v domovini. Kongres se zavzema za idejo, da se mora Slovenija opreti na svoje rojake, ki so v tujini izjemno spoštovani in so dosegli visok ugled v državah, kjer živijo. Vedno bolj potrebujemo drug drugega, saj gre za ohranitev naroda in države. Za obstanek v združeni Evropi in v svetu bodo naše najboljše sredstvo v slogi združeni lastna pamet in znanje, pridnost in poštenost.

Eden izmed pomembnih ciljev SSK je, da vabi naše rojake po svetu na strokovna srečanja, kakršna je že organiziral v zadnjih letih; konference slovenskih zdravnikov, gospodarstvenikov in znanstvenikov. Letošnja druga konferenca znanstvenikov, ki jo pripravljamo v sodelovanju z Univerzo v Mariboru, bo nova priložnost za vzpostavitev trajnejšega sodelovanja na področju vključevanja uglednih rojakov iz sveta v znanstvene in pedagoške procese v Sloveniji.

Programski odbor je predlagal naslednje vsebinske točke letošnje konference:

- izkušnje sodelovanja slovenskih znanstvenikov iz sveta v raziskovalnem in pedagoškem delu v domovini;
- oblikovanje raziskovalne enote pri Univerzi Maribor s posebnim poudarkom na sodelovanju slovenskih znanstvenikov po svetu;
- študij na daljavo;
- razprava o Venetih.

Prosim Vas, da nam posredujete Vaše predloge predavateljev za dokončno oblikovanje programa konference. Hvaležni bomo tudi za naslove slovenskih znanstvenikov iz Vašega okolja, katere bomo z veseljem povabili na konferenco. Če imate kakršna koli vprašanja se obrnite na Jano Podobnik, upravna pisarna Svetovnega slovenskega kongresa, Cankarjeva 1/IV, Ljubljana, tel/fax +386 01 425 24 40, e-pošta: ssk.up@eunet.si

Srečanje pripravljamo v čast in spomin vsem slovenskim znanstvenikom, ki so skozi stoletja veliko prispevali k napredku svetovne znanosti ter pripomogli k napredku vsega človeštva. Vljudo Vas vabimo, da se tudi Vi udeležite druge Konference slovenskih znanstvenikov.

V pričakovanju Vasega odgovora Vas lepo pozdravljam.

**PROF. DR. LUDVIK TOPLAK, REKTOR
UNIVERZE MARIBOR IN PROF. DR. BORIS
PLESKOVIČ, PREDSEDNIK SSK**

Odlikovanje Alfredu Brežniku

Slovenskemu častnemu konzulu v Avstraliji in atašeju naše olimpijske reprezentance Alfredu Brežniku, častnemu generalnemu konzulu Republike Slovenije v Avstraliji, je predsednik republike Milan Kučan na posebni slovesnosti izročil visoko državno odlikovanje Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije. Brežnik je bil odlikovan za zasluge v dobro Sloveniji, posebej še za njegov prispevek v okviru projekta Slovenija in Sydney 2000 v času olimpijskih iger.

V Avstralijo se je izselil pred dobrimi 40-imi leti in ves ta čas aktivno deloval v slovenski skupnosti, v času osamosvajanja Slovenije in kasneje pa je svoje moči pa tudi finančna sredstva ter bogate zveze namenil njenemu uveljavljanju in promociji.

Podelitev odlikovanja Alfredu Brežniku je predlagal Olimpijski komite Slovenije, saj je kot ataše naših olimpijske in paraolimpijske reprezentance s svojo požrtvovalnostjo in inventivnostjo odigral nenadomestljivo vlogo pri izpeljavi projekta Slovenija in Sydney 2000. „Alfred Brežnik se je med avstralskimi Slovenci uveljavil kot človek, ki jih je sposoben povezati, kadar gre za skupno stvar, za stvar, ki je v prid slovenstva in slovenske domovine“ je v nagovoru odlikovancu med drugim povedal predsednik Kučan.

URAD PREDSEDNIKA REPUBLIKE, LJUBLJANA

Marija Pomagaj, prosi za nas!

Papež Janez Pavel II. je svoj 76. rojstni dan praznoval v Sloveniji, saj je bil takrat na prvem obisku v naši domovini. Ob peti obletnici tega dogodka so na Brezjah, kjer je papež začel svoj obisk, 20. maja pripravili slovesno praznovanje njegovega 81. rojstnega dne. Somaševanje je vodil apostolski nuncij v Sloveniji, nadškof Edmond Farhat, ki je prav ta dan obhajal tudi svoj rojstni dan. Nuncij je v pridigi povedal, da je papež želel začeti svoj prvi obisk v Sloveniji, pred kakršnim koli uradnim verskim ali civilnim dejanjem, na Brezjah, pri Materi Božji. Papež je takrat po tihi molitvi pred podobo brezjanske Marije v romarsko knjigo zapisal: "Marija Pomagaj, prosi za nas!"

Nuncij Farhat je to dejanje pojasnil z besedami, češ, da je dovolj, če materi poveš le nekaj besed in njeno srce razume. Poudaril je, da so se verniki k praznovanju obletnice papeževega obiska zbrali predvsem zato, da bi ponovili tisti stavek, ki ga je izgovoril papež: "Marija Pomagaj, prosi za nas!" ter molili za vse naše bolnike, naše svojce, starše, prijatelje, sorodnike in za naše družine.

T. G.

Novi koroški škof

Slovenci, ki živijo na Avstrijskem Koroškem, so dobili novega škofa. Papež je namreč sredi meseca maja za novega krškega škofa imenoval 48-letnega pomožnega škofa dunajske nadškofije Aloisa Schwarza. Nadomestil bo škofa Egona Kapellaria, ki je prevzel vodstvo graške škofije. Schwarz je 65. škof krške škofije, ki je bila ustanovljena leta 1072 in je danes identična z avstrijsko deželo Koroško. V njej živi 440 tisoč katoličanov. V krški

škofiji, ki ima svoj sedež v Celovcu, je 337 župnij; med temi pa je 69 takih, kjer poteka bogoslužje tudi v slovenščini. Koroški rojaki bodo škofa Kapellaria ohranili v lepem spominu. Tudi novi škof je po imenovanju dejal, da bo slovenska narodna skupnost ohranila svoje mesto v krajevni Cerkvi in da se bo naučil govoriti slovensko. Alois Schwarz bo škofijo uradno prevzel 23. junija.

T. G.

Vstop v Evropsko zvezo

Slovenija se že nekaj let pripravlja na vstop v Evropsko zvezo. Kar se tiče sprejemanja zakonodaje po evropskem vzoru, Slovenija dobro napreduje. Drugače je, ko gre za uresničevanje teh zakonov. Težave so pri vračanju po vojni krivično odvzetega premoženja. Doslej so pravi lastniki dobili nazaj le dobro polovico svojega premoženja. Iz Bruslja, kjer ima Evropska zveza svoj sedež, opozarjajo tudi na to, kako v Sloveniji ravnamo z denarjem. Medtem ko moramo posamezniki vsako leto v davčni napovedi navesti vse podrobnosti, pa državno vodstvo ne daje nikakršnega obračuna o svojem poslovanju. Čeprav si politiki želijo, da bi bili čimprej del Evrope, se malokdo sprašuje, kaj bo takrat z nami. Na to opozarjajo predvsem kulturni krogi. Zato so pred dnevi pripravili pogovor o nerešenih vprašanjih slovenske umetnosti. Na njem je nekdanji minister za kulturo Rudi Šeligo dejal, da je vstop Slovenije v Evropsko zvezo tako usoden korak kot njeno osamosvajanje. Zato moramo ohraniti tisto narodno zavest, ki izhaja iz slovenske umetnosti.

T. G.

Od sanj do resničnosti

Bliža se deseta obletnica osamosvojitve Slovenije in praznovanja povezana s tem. Letos se je posebej izkazal arhiv Republike Slovenije. Skupaj z ministrstvom za kulturo in mestno občino Ljubljana je pripravil državno arhivsko razstavo z naslovom Od sanj do resničnosti - Razvoj slovenske državnosti. Odprli so jo 24. maja na ljubljanskem gradu. Razdeljena je na štiri dele. Prvi zajema čas od ustoličevanja koroških vojvod na Gosposvetskem polju do razpada Avstroogrske monarhije po prvi svetovni vojni. Med dokumenti, ki predstavljajo to obdobje, je zapis neznanega salzburškega duhovnika iz leta 869 o spreobrnjenju Bavarcev in Karantanjcev, zatem Vodnikova pesem Ilirija zveličana iz 1816, v kateri prvič omenja Slovenijo, Spomenica celovškega kaplana Matija Majarja, ki je zahteval

Cez 200 strani zanimivih slik in besedil:

Skozi viharje gre moja pot...

Dne 7. oktobra 1949. - "Bum, bum, bum..."
Vrata glavnega vhoda so se lomila pod močnimi udarci.
"Strela z jasnega, kaj pa je? Kaj ste znore-
li? Kdo je, kaj delate?..."

Dne 7. junija, 1951, p. Klavdij: "Pravkar se nahajam v taborišču Greta blizu Maitlanda, nekako 130 milj severno od Sydneya. Zelo veliko, velemesto barak' ..."

"Kljub temu, da sem v Sloveniji devet let, še zmeraj nosim ta peti kontinent in vse kar je na njem v svoji duši, predvsem pa svoje drage rojake, zaradi katerih smo sestre sploh tja prišle in z njimi skupaj delale lepo obdobje." s. Pavla

p. Klavdij
p. Beno
dr. I. Mikula
p. Rudolf
p. Bernard A.
p. Bazilij
p. Odilo
p. Valerijan
m. Romana
s. Silvestra
s. Ema
s. Hilarija
s. Pavla
s. Monika
s. Ksaverija
p. Stanko
s. Maksimiljana
p. Filip F.
s. Mirjam
p. Bernard G.
p. Lavrencij
s. Marija
p. Janez
p. Ciril
s. Marjeta
s. Majda
s. Zalika
p. Tone
s. Petra
s. Francka
p. Niko
p. Tomaž
p. Metod
p. Filip R.

NAVZOČNOST SLOVENSКИH DUHOVNIKOV IN REDOVNIH SESTER
SE JE GOTOVO DOTAKNILA VAŠEGA ŽIVLJENJA.

TUDI OD VAS JE ODVISNO, ALI BO ZLATI JUBILEJ IN PET
DESETLETIJ NJIHOVEGA DELOVANJA V AVSTRALIJI OHRANJENIH
V LEPI KNJIŽNI OBLIKI.

**POTREBUJEMO VSAJ 300 NAROČIL, DA
BOMO KNJIGO LAHKO TISKALI.**

Slovenska verska središča v Avstraliji.

**Knjiga o delovanju
slovenskih frančiškanov
in redovnih sester
skozi 50 let v Avstraliji
1951 - 2001**

PAX ET BONUM MIR IN DOBRO

A book depicting the presence of Slovenian
Franciscans and religious nuns among
Slovenians in Australia from 1951 until 2001.
SUMMARIES IN ENGLISH

**NE ZAMUDITE UGODNE
PRILOŽNOSTI ZA
PREDNAROČILO - SAMO DO 10. JULIJA 2001.**

Knjigo boste plačali po prejemu. Cena v prednaročilu je \$25.00 (vključen je GST),
po 10. juliju pa \$30.00.

odreži

V prednaročilu NAROČAM eno / dve / tri / / KNJIGE (ustrezno obkroži)

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

State: _____ Postcode: _____

Telefon: () _____

NAROČILA POŠLJITE NA NASLOV:

Podpis: _____ BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST., KEW VIC., 3101,
Naročila po faxu iz tujine: 0061 3 9853 6176, v Avstraliji: 03 9853 6176.

popolno enakopravnost slovenskega jezika v solah in državnih uradih ter več drugih zanimivih dokumentov. Drugi in tretji del razstave sta posvečena kraljevini Jugoslaviji in povojni Jugoslaviji. Četrty del pa predstavlja samostojno Slovenijo in okoliščine nastanka.

T. G.

Kresnik na Rožniku

Na predvečer praznika Janeza Krstnika, 23. junija, v številnih slovenskih krajih zagorijo kresovi. Tudi na Rožniku v Ljubljani bo gorelo. Kres pa je zadnja leta povezan z nagrado za najboljši slovenski roman. Tokrat se je v ožji izbor za literarno nagrado kresnik uvrstilo pet romanov. To so dela

Morje v času mrka Mateta Dolenca, Katarina, pav in jezuit Draga Jančarja, Barva dežja Zdenka Kodriča, Gospod Pepi Jožeta Snoja in Sence v očesu Matjaža Zupančiča.

T. G.

sv. rafael
SYDNEY

Bush - Putin

Sredi meseca maja smo zvedeli, da se želita 16. junija popoldne v Sloveniji srečati ameriški predsednik George Bush in ruski predsednik Vladimir Putin. Njunjo prvo srečanje je povezano s prvo evropsko turnejo ameriškega predsednika. Odgovorni diplomati v obeh državah so se za Slovenijo odločili tudi zato, ker je že večkrat pokazala, da zna organizirati tako visoke obiske. Pri tem so omenjali obisk prejšnjega ameriškega predsednika Clintona in kar dva obiska papeža Janeza Pavla II. Sama predsednika pri izbiri kraja nimata kaj dosti zaslug, saj imata težave s poznavanjem zemljepisa. Predsedniški kandidat Bush je pred časom našega predsednika vlade zamenjal za Slovaškega. Ob sedanjih napovedi srečanja obeh predsednikov v Sloveniji pa je Putin javno povedal, da se bosta sestala v Bratislavi.

T. G.

Podaj jim roko

Mesec maj je kot pravijo nekateri tudi mesec petja. Medtem ko je naša pevka Nuša Derenda na Danskem dosegla sedmo mesto na evrosongu (tekmovanje za najboljšo evropsko popevko), smo tudi v Sloveniji izbirali najboljšo domačo popevko. Na presenečenje mnogih so poslušalci tokrat izbrali p. Janeza Ferleža, redovniškega duhovnika s Ptuja. Na zaključni oddaji Orion po Orionu je zmagal s pesmijo Podaj jim roko.

T. G.

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI

V nedeljo, 20. maja 2001, je v Wollongongu umrl JANKO GRIVIC. Rojen je bil 19. 8. 1922 v Krškem kot sin Alojza in Antonije, roj. Berce. Kot mlad fant se je izučil za rodnarja. V Avstralijo je prišel leta 1956. Živel je v Warrawongu in bil zaposlen v tamkajšnji livarni, dokler se ni zaradi starosti upokojil. Poročen je bil z Antonijo, ki je pokojna že skoraj dvajset let. Zelo rad je

igral harmoniko in je tudi svojega vnuka Petra navdušil za to glasbo, da slovi kot eden najboljših harmonikašev. Pogrebna maša za pokojnika je bila opravljena v Figtreeju v sredo, 23. maja, pokopan pa je bil na starem pokopališču v Wollongongu. Ob odprtem grobu mu je vnuk Peter s prijateljem Petelinom zaigral najljubšo Slakovo pesem, moški zbor Lipa je zapel žalostinko Gozdič je že zelen, ženski zbor pa Slomškovo V nebesih sem doma. Vnuk Peter je nato položil harmoniko v grob

na krsto pokojnega starega očeta. Pokojni Janko zapušča hčerko Anito, vnuka Petra, varovance Zvonka, Karla in Vero. Imel je dva brata in eno sestro, ki pa so že med pokojnimi.

V sredo, 2. maja 2001, je v bolnico v Bowralu, NSW, umrl **VILIBALD TEHOVNIK**. Rojen je bil na Rakovniku, fara Sora na Gorenjskem. Bil je sin Avgusta in Marije, roj. Kunstelj, ki sta imela sedem otrok. Vili je prišel v Avstralijo avgusta 1957. Nekaj časa je delal v livarni v Cringili. Nato je šel na delo v Coomo, kjer je utrpel nesrečo in se je vrnil. Med drugim je bil zaposlen tudi pri podjetju Lysagh in podjetju Hardy v Moss Vale. Poročen je bil z Liselote. Komaj nekaj tednov je imel raka. V nedeljo, 29. aprila, je v bolnici v Liverpoolu prejel sveto popotnico in sv. maziljenje. Pogrebna maša za pokojnika je bila opravljena v Bowralu v torek, 8. maja, pokopan pa je bil na tamkajšnjem pokopališču. Ženski zbor iz Figtreeja, ki je prepeval pri pogrebni maši, mu je ob grobu zapel žalostinko. – Vili zapušča poleg žene Liselote še brata Franca z družino, sestro Ivanko Bratoš, sestro Albino Konrad, v Angliji pa živi sestra Mili. Pokojna pa sta brat Avgust in sestra Tončka Sluga.

Sorodnikom omenjenih pokojnikov izrekamo iskreno sožalje ob izgubi dragih svojcev!

KRST

BENJAMIN TRAVIS GAŠPERŠIČ, Harrington Park, NSW. Oče Mark, mati Carmen, roj. Lah. Botra sta bila Frank Mastropasqua in Veronika Lah. – Sv. Rafael, Merrylands, 20. maja 2001.

Novokrščenemu, staršem in botrom naše iskrene čestitke!

POROKI

SIMON PETER CAMPBELL, Liverpool, NSW. Sin Erika in Gabrijele, roj. Kerr, rojen v Caringbah, NSW, krščen v Mirandi, NSW, in **SUZANA BOGATAJ**, Rossmore, NSW. Hčerka Pavla in Marije, roj. Jereb. Rojena v Fairfieldu, krščena v cerkvi sv. Pavla, Villawood (župnija Guildford). Priči sta bila Jeff Cameron in nevestina sestra Carmen Zamattia. – Sv. Rafael, Merrylands, 5. maja 2001.

SONJA FRANCES ŠAJN, Georges Hall, NSW. Hčerka Antona in Anice, roj. Milavec, rojena v Sydneyju, krščena pri sv. Rafaelu v Merrylandsu, in **ANTHONY**

PATTERSON. – Priči sta bila David Patterson in nevestina sestra Karen Och. – Župna cerkev sv. Patrika, Mortlake, NSW, 26. maja 2001.

Obema paroma naše iskrene čestitke k prejemu svetega zakona!

TELOVSKO PROCESIJO bomo imeli na praznik sv. Rešnjega Telesa in Krvi v nedeljo, 17. junija po maši. – Junij je posvečen Srcu Jezusovemu in bo vse petke zvečer ob 6.45 pobožnost z blagoslovom. Že od 6. ure dalje pa je vse petke molitev pred Najsvetejšim za poklice. V petek, 29. junija, je praznik sv. Petra in Pavla, ko škofje v domovini posvečajo duhovnike; zato je ta mesec zelo primeren, da molimo zanje in za nove poklice tudi med našimi mladimi fanti in dekleti tu v Avstraliji.

27. MLADINSKI – SLOVENSKI koncert bo letos v Merrylandsu v soboto, 6. oktobra ob štirih popoldne. Prijavnice za nastop bodo v kratkem na razpolago v vseh treh verskih središčih in tudi na društvih. Ali že kaj mislite na program, s katerim boste nastopili na koncertu?

CANBERRA ima slovensko mašo v nedeljo, 17. junija, ob petih popoldne. Ista ura velja tudi za 15. julij (tretja nedelja). Ista ura je tudi za avgust, v septembru pa bo sveta maša spet ob šestih.

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo, 29. junija, v Hamiltonu ob šestih zvečer.

JUBILEJNA MOLITEV kot priprava na praznovanje 50-letnice prihoda slovenskih frančiškanov v Avstralijo. To sta bila p. Beno Korbič, ki še živi na ameriških Brezjah v Ameriki, in p. Klavdij Okorn, ki je že med pokojnimi in je pokopan na frančiškanskem redovnem pokopališču prav tam. Praznovanje te obletnice ima pravi smisel le, če bomo preverili naše krščansko življenje: kako je z našo tedensko službo božjo, z molitvami v družini in našo osebno molitvijo, kako pogosto prejemamo zakramente, ali se držimo božjih zapovedi? Jubilejno molitev bomo opravljali skupno pri nedeljskih mašah in druge dneve, ko je lepa udeležba. Pri sv. Rafaelu bo praznovanje te obletnice na očetovski dan, v nedeljo, 2. septembra, ko bosta med nami visoka gosta iz domovine, škof dr. Franc

Kramberger in provincial p. Stane Zore OFM. Ob isti priložnosti bo tudi slovesnost sv. birme in prvega sv. obhajila; otroke pripravljata katehistinji g. Milka Stanič in gdč. Carmen. Rojakom, ki so oddaljeni od naših verskih središč priporočamo, da opravljajo jubilejno molitev, ki jo najdejo v majniški številki Misli na strani 122.

SLOMŠKOVA ŠOLA ima trenutno 17 otrok. Razdeljeni so v dve skupini. Za mlajše skrbita v razredu pri zakristiji Kristina Šuber in Danica Grželj, večje pa

sv. ciril in metod MELBOURNE

KRST

JACOB RILEY BEDRAC, roj. 7. 10. 2000 v Banduri, sin Stanka Bedrača in Donne, rojene Smith, je bil krščen v naši cerkvi 20. maja 2001. Botri so bili Kim in Hinko Bedrač ter Sandra in Max Smith. Staršem čestitamo in jim želimo božjega blagoslova pri vzgoji otrok.

POGREBI

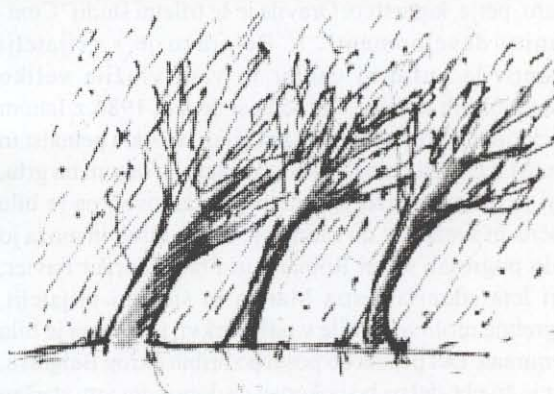
JOŽE OBLAK je umrl 27. aprila 2001 v Monash Medical Centre, Clayton, Vic. Rojen je bil 25. septembra 1929 v Reki pri Cerknem. V Italiji živi še sestra Helena, dva brata in sestra sta umrla (en v italijanski vojski, drugi v Logatcu, sestra pa v koncentracijskem taborišču v Nemčiji, tik pred koncem vojne 1945). Komaj pet let je bil star, ko mu je umrla mama, sedem pa, ko je umrl oče. Moral je iti za pastirja, da se je preživljal in kasneje za hlapca v sosednjo vas, kjer se je spoznal z Milko Frelih in se z njo poročil v Ljubljani pri sv. Jakobu, 8. februarja 1964. Kmalu po poroki je šel v Avstrijo najprej Jože, za njim pa še žena. Tam sta ostala tri leta, potem pa sta se leta 1969 preselila v Avstralijo, v Melbourne. Letela sta z avionom iz Dunaja. Polet je s postanki trajal štiri dni.

ima na skrbi Danica Sajn v razredu za odrasle. Zadnje pol ure pouka imajo vsi skupno pevsko vajo z organistinja Carmen. Pripravljajo pa se tudi za nastop na mladinskem koncertu 6. oktobra.

2. SESTANEK ZA PRIPRAVO letošnjega koncerta bo v nedeljo, 24. junija, po maši v dnevni sobi v prvem nadstropju. Vsem hvala že vnaprej za pripravljenost in sodelovanje.

p. Valerijan

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 1054 Fax: (03) 9855 0811

Štiri leta in štiri mesece sta živela pri Ani Mrčun, potem pa sta si kupila hišo v Glen Waverleyju. Otrok nista imela. Jože je bil bolan zadnja štiri leta. Letos na veliki petek je prišel v bolnico. Rožni venec in pogrebna sv. maša zanj sta bila v naši cerkvi, potem je bil upepeljen v krematoriju Springvale in bo pokopan v Sloveniji.

SLAVKO ŽERDONER je umrl 17. maja 2001 v Domu matere Romane. Rojen je bil 12. avgusta 1920 v Ljubljani. Iz Slovenije je šel aprila leta 1945 v Italijo, v kamp, kjer je delal kot računovodja. Leta 1949 se je v Italiji poročil z Elizabeto Jurkovič. Isto leto sta šla v

Avstralijo, vendar sta se nekaj let po prihodu razšla. Leta 1963 se je poročil z Marie Keightley iz Queenslada, ki je umrla pred devetimi leti. Ločeno sta živela že od sredine osemdesetih let. Otrok Slavko ni imel, prav tako ne bratov in sester. Preden ga je pred tremi leti (januarja leta 1998) zadela kap, je živel v Hawthornu, potem pa v Domu matere Romane. Po kapi ni mogel več govoriti, prej pa je govoril sedem jezikov. V prvih letih po prihodu v Avstralijo je bil zelo aktiven na slovenskem društvu, v odboru in pri glasilu Vestnik. Zaposlen je bil pri različnih podjetjih, zadnjih dvajset let do upokojitve pa je delal kot design-ing inženir za kemično tovarno.

NOELLA FAVIER TRICKY je umrla 17. maja 2001 v Caritas Christi hospicu v Kewju. Rojena je bila 22. novembra 1961 v Melbournu. Po poklicu je bila medicinska sestra, študirala pa je tudi umetnost: klavir, kitaro, petje, kiparstvo. Oravila je še triletni študij 'Community development'. V Belgravu je s prijatelji ustanovila kulturni center in vanj vložila veliko prostovoljnih ur dela. Poročila se je leta 1986 z Ianom Trickyjem. Otroka Lachlan in Dylan sta stara petnajst in trinajst let. Pred enim letom je zbolela za rakom na grlu, ki ji je počasi použil telesne moči, duhovno pa je bila močna in sveža vse do zadnjega. Poleg otrok in moža jo bodo pogrešali starši Romana in Frank Zorzut Favier, štiri leta starejša sestra Mariza in številni prijatelji. Pogrebne molitve so bile v naši cerkvi, potem pa je bila kremirana. Del pepela bo posut po hribih okrog Belgrava, kjer je živela, del pa bo pokopan na domačem vrtu staršev v Brightu, Vic.

MATERINSKI DAN - Po ameriškem vzoru tudi v Avstraliji praznujemo materinski dan na drugo nedeljo v maju. V Sloveniji praznujejo materinski dan na Gospodovo oznanjenje, 25. marca. Ameriško-avstralski vzorec sega v leto 1908, ko so materinski dan začeli praznovati v cerkvah v Filadelfiji, za kar se je še posebej zavzela gospodična Anna Jarvis, ki je hotela najprej počastiti predvsem svojo mamo. Zgledovanje po cerkvah v Filadelfiji in prizadevanje gospodične Jarvis

je pripomoglo, da je leta 1914 predsednik Woodrow Wilson materinski dan sprejel kot državni praznik. V Kewju materinski dan po tradiciji praznujemo na prvo nedeljo v maju. Letos so ga spet pristrčno pripravili otroci Slomškove šole skupaj z učiteljicami in odborom staršev.

BOGOSLUŽJE ZA OTROKE

V nedeljo, 20. maja, je bilo v Slomškovi šoli prvič posebno bogoslužje za otroke. Božjo besedo so poslušali in bili ob njej tudi ustvarjalni na njim primeren način in seveda v angleščini. V cerkev so se vrnili pri darovanju. Naslednjič bo takšno bogoslužje v nedeljo, 24. junija, pri deseti maši. Starši in stari starši, pripeljite otroke in vnuke!

NONET CERTUS - Pevski zbor devetih mož iz Maribora je bil med nami od 23. do 30. maja. Dobrodošlico z večerjo jim je pripravilo Društvo sv. Eme (prišli so iz Sydneja z vlakom). V četrtek so peli skozi vso sv. mašo zvečer, v petek na Planici, v soboto so nekaj pesmi zapeli na društvu v Elthamu, kjer je bil letni balinarski ples. V nedeljo so peli že pri osmi sv. maši, pri slovesni deseti in po maši v dvorani, popoldne pa še na društvu v St. Albansu. V ponedeljek so nekaj pesmi zapeli tudi v Domu matere Romane. Proti večeru so se napotili proti Geelongu, kjer so imeli sprejem pri mestnem županu, Slovcu Srečku Kontelju. Oglasili so se tudi na slovenskem društvu. Z nonetom smo bili vsi zelo zadovoljni. Nastopili so večkrat, kot smo najprej načrtovali, kar je bila predvsem njihova pripravljenost. Povedali so, da so v Avstraliji zato, da bi našim ljudem

dali svojo pesem in ne zaradi turizma. Zbor se je izkazal kot discipliniran, hvaležen in skromen. Bog povrni Domu matere Romane in zaupnikom za kombi, Luciji Srnec, ki je skupino prevažala, možu Štefanu, ki jih je spremljal, Saši Ceferin za turistično vodstvo, Francki Anžin, ki jim je kuhala ter seveda Društvu sv. Eme, ki je tudi skrbelo za gostoljubje: že ob prihodu, v nedeljo in sredo, pred odhodom v Adelajdo.

PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA in

krvi bomo na slovesen način - s štirimi oltarji, ki jih bodo pripravila štiri slovenska društva v Melbourne - proslavili v nedeljo, 17. junija. Ob devetih zjutraj bo procesija, sledila pa bo slovesna sv. maša ob desetih. Ta dan bo osma maša odpadla. Po maši ste vabljeni na družinsko kosilo, saj bo to tretja nedelja v mesecu.

PRAZNIK ZAVETNIKOV

CERKVE - V nedeljo, 1. julija, bomo

s slovesno sv. mašo počastili in naše versko središče priporočili zavetnikom cerkve, svetima bratoma Cirilu in Metodu. Po maši pa bo pobudo prevzel Slovenski narodni svet, ki organizira praznovanje ob deseti obletnici slovenske državnosti. Proslava se bo začela po maši z dviganjem zastave pred Domom matere Romane, nadaljevala pa v dvorani pod cerkvijo. Za božji blagoslov stari domovini bomo prosili tudi pri sv. maši.

p. Metod

Moji spomini na p. FILIPA I. FERJANA

JOŽICA GERDEN

Spomladi leta 1975 sva z možem, po enem letu vrnitve iz Avstralije in prilaganja na domovino, razočarana spoznala, da nas domovina Slovenija ne sprejme, da smo tujci med domačimi. Odločila sva se, da se z najinimi štirimi malčki, starimi od tri do pet let, vrnemo v Avstralijo - tokrat za vedno. Obloženi s številnimi stvarmi, ki jih mlada šestčlanska družina potrebuje, smo se končno v italijanski Genovi zmučeni vkrcali na prekoceanko Marconi. Ta nas bo že drugič v petih letih popeljala na dolgo enomesečno potovanje okrog sveta, 'domov' v Avstralijo.

Ladijsko življenje je za vsakogar prvi okus prilagajanja izseljenstvu. Za nekaj tednov postane ladja in njeni potniki tvoja nova osamljena dežela s horizontom vsenaokrog, nova 'domovina' z novimi pravili, drugačno hrano in kulturo. Tujci vseh ras in nerazumljivih jezikov postanejo sosede in življenjski prijatelji. Hočeš nočeš, moraš se prilagoditi tujim navadam. Tudi za 'English

language school' je bilo poskrbljeno. In božič se praznuje tam nekje v sredi Indijskega oceana, ne glede na letni čas. Čudne navade na ladji in nekakšna brezupnost, ki te prevzame, ko se popolnoma zaveš, da se podajaš v neznano usodo, te nehote prisili v iskanje sočloveka, s katerim bi se lahko po domače pogovoril in vsaj začasno utišal strahove pred neznanim.

Ko sem enkrat na krovu s svojimi štirimi otročki kramljala po slovensko, se je ustavil ob nas prijazen tujec srednjih let in z očitnimi znaki preživete otroške paralize in nas prijetno ogovoril: "Oh krasno, kakšno lušno slovensko družinico sem našel!" Po črni obleki in ovratniku sem takoj ugotovila, da je duhovnik. Prijazen se nam je predstavil: "Pater Filip Inocent Ferjan! Prihajam iz Rima, sicer pa sem bil prej duhovnik v ameriški vojski." Od tistega dne dalje smo preživeli vsak dan nekaj skupnih ur in si v dolgih razgovorih marsikaj zaupali. Prvič se mi je odprl pogled v razklane duše

vojnih veteranov, ki so bili žrtve ameriške 'pomoči' Južnemu Vietnamu. Le nekaj let prej sem se se tudi jaz borila za njihovo opozicijo, ko sem se s srednješolci udeleževala protestnih shodov po novomeških ulicah in darovala kri za žrtve vietnamske vojne. Ob nepristranski razlagi in drugačnem razumevanju tega ameriškega fenomena, so se mi prvič dramila bolj realna obzorja.

Kmalu smo med številnimi potniki našli še dve slovenski družini in postali smo prijetna slovenska družčina nove 'deželice' sredi oceanov in seveda zvesti življenjski prijatelji. Svojo kabino je pater Filip delil z mladim tujcem, ki si je pogosto v sobo za nekaj ur pripeljal družico. Ubogi pater Filip je ostal pred vrati, zato je v poznih večernih urah velikokrat potrkal na vrata naše sobice in prosil, če je lahko z nami še nekaj časa, dokler ne bo njegova spalnica prosta. Danes se z nasmehom in hvaležnostjo spominjam njegove skrbi in vloge ladijskega angela varuha. Na dolgi neprekinjeni vožnji prek Tihega oceana se lahko marsikaj zgodi. Zdolgočaseni moški iščejo proste in lahke ženske, lomijo se zakonske zveze in tako mali ukleščeni ladijski narod tudi kdaj ponori. Patra Filipa so potniki dnevno klicali za posredovalca v zakonskih problemih. S strahom je opazoval nepopravljive zakonske razprtije in vsesplošno pohujšanje. Celo zame ga je skrbelo! Moj mož se je rad pridružil šahovski partiji, jaz pa sem z otroci vsako popoldne zahajala v kino. Skrbno je opozarjal mojega moža, da me ne sme puščati same, sicer bom lahko tudi jaz plen romantičnih italijanskih mornarjev. Moža o takšni nevarnosti ni mogel prepričati, zato me je sam pater Filip redno spremljal v kinodvorano in nazaj ter me reševal pred poželjivimi pogledi raznih ladijskih Romeov. To je bilo menda zadnje potovanje prekoceanke Marconi iz Italije v Avstralijo.

Po dolgih štirih tednih enoličnega morskega pljuskanja smo končno pristali v pristanišču Melbourne. "Ali vas kdo pričakuje?" nas je zaskrbljeno vprašal p. Filip. Seveda nihče, ne poznamo nikogar v Melbourneu, v vsej Avstraliji nimamo sorodnika. Sami smo... "Kam boste šli s temi malimi otroki? Ostanimo skupaj, mene bo pričakal pater Bazilij in bo gotovo vzel tudi vas s seboj v Kew, dokler ne odidete naprej v Milduro."

Tako se je zgodilo. Srečanje s patrom Bazilijem je bilo toplo in širokogrudno. Naložil nas je vse skupaj v svoj zeleni 'station-wagon' in nas odpeljal v Kew, kjer nas je pogostila prijazna in usmiljena sestra Ema. Pater Stanko se je od srca nasmejal našim otrokom, ko je slišal njihovo čebljanje v tipičnem dolenskem dialektu, ki so se ga naučili doma. V popoldanskem času nas je pater Bazilij

odpeljal na ogled parcele na Elthamu, kjer je bila zasnova slovenskega grička že v gradnji. V večernih urah smo se poslovili in odpotovali z vlakom v Milduro, pater Filip pa se je po nekaj dneh ves nadebuden in poln načrtov in pričakovanj v delu za svoje rojake podal v Adelaide.

Pater Filip nas je iz Adelaide redno obveščal o svojem delu in o napredovanju načrta za slovenski verski center. Med 'dobrimi' novicami o najemu razmajane hiše in anglikanske cerkve in nakupa zemlje, je bilo čutiti tudi razočaranja, ki jih je doživljal. "V zatohli stari hiši se nobena vrata ne zapro, voda iz pipe kaplja vso noč... Kupili smo parcelo, pa nam slovenski klub ne dovoli zidanja cerkve, sprožili so celo peticijo na vlado. Iz kluba so me vrgli ven in povedali, da tam 'farji niso dobrodošli'!" Takšna dejstva, ki so bila očitno le plod posameznikov, so bila za vse veliko razočaranje. Posebno zame, saj sem vedela, koliko dobrih želja in načrtov nam je pater Filip zaupal na našem dolgem potovanju.

Nekoč smo ga obiskali in spoznali vso bedo in mučeništvo njegovega življenja. Gospa Golobova, ki mu je kljub visoki starosti kuhala, se je sama pritožila, da pater Filip skrbi zanjo in ne obratno. Dobro in širokogrudno je poskrbel tudi za okoliške kraje. Mesečno je obiskoval vinogradne kraje v Berriju, kamor so prihajali k redni mesečni maši tudi rojaki iz Renmarka in naša družina iz Mildure. Tudi slovensko šolo smo ustanovili; pater Filip je poučeval odrasle otroke, meni pa je zaupal manjše. Organiziral je piknike ob reki in s seboj pripeljal avtobus rojakov iz Adelaide. Zelo lepe spomine na prijetna srečanja imam iz tistih časov.

Žal tudi ta srečanja niso trajala dolgo. Nekdo mu je naročil, naj ne prihaja več v Berri, ko je trgatav, ker imajo ljudje takrat preveč dela in nimajo časa za mašo. Njegova žrtev in naporna ter dolga potovanja v oddaljene kraje tukaj niso bila pomembna. Mnoge uspehe, ki jih je dosegal s prizadevnimi adelaidskimi rojaki, so žal grenila takšna razočaranja. Pater Filip je nenadoma utihnil. Kmalu smo zvedeli, da odhaja nazaj v Ameriko, tokrat umret - bolehal je za rakom.

Moja velika želja je, da spomin na patra Filipa Inocenta Ferjana ostane svetel, kot je bil svetel in svetniški njegov lik. Za izredno težko vlogo, ki jo je kot prvi redni misijonar imel v Južni Avstraliji, naj mu bo Bog plačnik!

To je le eden izmed spominov, vključenih v nastajajočo knjigo o slovenskih frančiškanih v Avstraliji *Pax et bonum - Mir in dobro*. Še enkrat vas spodbujamo, da jo čim prej naročite!

Slovenščino moramo imeti radi. Prav je, če vsaj kdajpakdaj preberemo kak članek ali knjigo, ki govorita o nji (revija Jezik in slovstvo, Gradišnikove knjige o slovenščini, Slovenski pravopis, članki v koledarjih, jezikovni koticiki v časopisih, kasete ali poslušamo kako tovrstno radijsko oddajo). Ste to že kdaj naredili?

Tudi moramo poznati katerega naših jezikoslovcev - vsaj po imenu.

Eden od njih, ki pa ga mora poznati vsak Slovenec, je **dr. Anton Breznik** (1881 - 1944), duhovnik, znanstvenik, "odločen branitelj slovenske jezikovne samobitnosti", ravnatelj šentviške škofijske gimnazije, član Akademije znanosti in umetnosti.

Nekaj njegovih najznačilnejših razprav: *Besedni red v govoru*, *Stritarjev slog*, *O tujkah in izposojenkah*, *O stavi slovenskega glagola*, *O slovenski izreki*, *Slovanske besede v slovenščini*, predvsem pa *Slovenska slovnica* (izšla 1916, 1921, 1924, 1934) in *Slovenski pravopis* (1920 in potem še skupaj s prof. Ramovšem 1937).

Njegova Slovenska slovnica (za srednje šole) je še danes veljavna, bereš jo z užitkom, priporočam Vam jo, draga bralka in bralec, utegneta jo dobiti v kakšnem antikvariatu v Sloveniji. Imeli jo boste na častnem mestu v svoji knjižnici, spominjala Vas bo na naš ljubi materni jezik.

V rokah imam tretjo izdajo iz l. 1924 - natisnila in založila jo je Družba sv. Mohorja, Prevalje, trdno vezana je stala 34 dinarjev, ima 246 strani.

Preletimo prvo poglavje iz spoštovanja do genialnega, a skromnega in preprostega duhovnika in velikega gospoda, ki je tako goreče častil in "jasnil slovenskega jezika dušo" (napis na grobu jezikoslovca p. Stanislava Škrabca).

To uvodno poglavje si izberimo zato, ker obravnava razvoj (zgodovino) slovenskega pismenega jezika. Pisanje je napeto kakor kakšna povest, pregledno in jasno.

"Slovenski pismeni jezik je nastal iz več narečij in je dobil sedanjo obliko v teku stoletij." Tako pravi stavek. "Najznatnejšo sestavino tvori dolensko narečje 16. stoletja, ker so bili naši prvi pisatelji (Trubar, Dolenjci).

V 17. in 18. stoletju so gorenjski pisatelji prispevali nekatere gorenjske oblike in z njimi nadomestili dolenske (o za dolenski u, e za dolenski ej: gospod za gospud, leto za lejt, nimam za nejmam).

Tako je do leta 1849 stal pismeni jezik izključno na kranjskem stališču, koroški, štajerski in prekmurski pisatelji so pisali vsak v svojem narečju. Takrat (1849) pa je zmagalo **vseslovensko stališče** (lovic v lovec, koroško-štajerska končnica **-ega**, **-emo** namesto dosedanje **-iga**, **-imu** tj. dobrega nam, dobriga, končnica **a** za srednji spol množine namesto **e**, kar je veljalo še pri Prešernu: "Leže sovražnikov trupla krvave" in še precej drugih sprememb.

V letih od 1849 do 1868 so se vključevale še druge oblike po štajersko-koroških narečjih in po starocerkvenoslovanščini. Tu je ustvaril nekaj zmede Fran Levstik - realist kot pisec, romantik kot slovničar - ki je hotel živo slovenščino popolnoma preustrojiti po stari slovanščini. Temu je odločno nasprotoval jezikoslovec p. S. Škrabec, ki je vedel, da bi stara slovanščina "izpodmaknila tla slovenskemu jeziku, kakršen je sedaj in kakršen je bil v 16. stoletju". (Dr. Breznik je bil Škrabčev učenec.)

Breznik ugotavlja: Ker je naš sedanji pismeni jezik proizvod dolgotrajnega razvoja, **ni enovit in dosleden** temveč je sestavljen iz različnih sestavin in se v celoti kot tak ne govori v nobenem našem narečju, (tudi v gorenjščini ne, kot si Gorenjci domišljajo).

Žal je treba končati, čeprav bi kazalo ta Breznikov uvod v slovnico natisniti v celoti. Pozdravljeni.

Slovenske znamke, ki so izšle konec marca, nam je kot vedno poslala gospa Maura Vodopivec iz Južne Avstralije. Znamka **Jalovec in triglavska roža** – kot marsikateri julijski vrh tudi jalovčeva pobočja krasi mehka, žametna, rožnato rdeča cvetica, triglavska roža (*Potentilla nitida*). Stara legenda pravi, da je triglavska roža zrastle iz

kapelj krvi ranjenega zlatoroga, ki ga je obstrelil divji lovec.

Na znamkah **Kavboj Pipec** in **Rdeča Pesa** sta stripovska junaka, ki ju je ustvaril karikaturist Božo Kos. Prvič sta se pojavila v Pionirskem listu v šolskem letu

kombinacije različnih ploskev in lahko nastopa v pestrih barvah kot so: vijolična, svetlo do temno zelena, zelenkasto modra, rumena, rjava, rožnata, škrlatna, rdeča, modra, bela in črna. Na znamki je vzorec, najden pri vasi Potok nad Selško dolino. Znamki fluorita sta prvi stereoskopski znamki. Omogočata prostorsko opazovanje minerala (simulacijo tridimenzionalnega gledanja).

Fosilna morska zvezda, ki je na znamki, je bila najdena pri Zogrnji Kungoti. Velika je 75 mm, hrani pa jo Prirodoslovni muzej Slovenije, kjer je na ogled v stalni paleontološki zbirki. Medtem ko je v vseh morjih najti

razmeroma veliko morskih zvezd, pa so fosilne morske zvezde izjemno redke.

Na znamki **Deveti maj – dan Evrope** je upodobljena Evropa, ki jezdi na hrbtu belega bika, boga Zeusa, in dvanajst zvezd v krogu, zaščitni znak Evropske unije. Motiv z reliefa iz Rimske nekropole iz Šempetra pri Celju poudarja dejstvo, da smo že pred dva tisoč leti pripadali prostoru, ki se danes ponovno povezuje z idejo Evropske unije. Na ta

dan, leta 1950, je takratni francoski zunanji minister Robert Schuman prebral deklaracijo, ki jo je naslovil na Francijo, Nemčijo in druge evropske države in jih pozval, naj združijo svojo proizvodnjo premoga in

jekla.

Na znamki **1000 let Solkana** je poleg cestnega mostu, ki so ga zgradili leta 1985, in dela naselja Solkan, upodobljen tudi most z največjim kamnitim lokom iz obdelanega kamna na svetu, zgrajen leta 1906. Prek njega prečka Sočo bohinjska železnica.

V edinosti s Cerkvijo

*Verujem, Gospod, toda pomnoži mojo vero!
Verujem, Gospod, toda pomagaj moji slabotni veri!
Verujem, da z Očetom vzdržuješ svet v bivanju,
a me tvoj pogled spremlja vse moje dni,
da me tvoja ljubezen obdaja kakor obleka
in mi govori o vseh tvojih stvareh,
toda dolge ure ostajam na površini
samega sebe in daleč od tebe.
Kakor tujec v tvojem domu,
raztresen in nepazljiv in nemiren in prazen,
obupno prazen...
Gospod, pomnoži mi vero v tvojo prisotnost!*

Razmišljanje

Nekega dne Frančišek stopi v cerkev sv. Damijana, ki je bila v slabem stanju. V poltemi moli pred Križanim, nakar zasliši glas, ki se zdi, da prihaja od Križanega: "Frančišek, ne vidiš, da se moj dom podira? Pojdi in popravi ga zame."

To skrivnostno doživetje je globoko zaznamovalo Frančiškovo življenje. Besede je razumel dobesedno in takoj začel s popravilom ne le te, ampak še drugih cerkva v Assisiju. V njih se je počutil domačega in pogosto molil v njih cele noči in dneve. V njih je utrjeval vero in ljubezen do Križanega in bil prepričan, da je vsaka cerkev 'hiša Božja', kjer prebiva Bog. V Oporoki piše: "Gospod mi je dal tako vero v cerkvah, da sem takole preprosto molil in govoril: 'Molimo te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in v vseh tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu, in blagoslovljamo te, ker si s svojim svetim Križem svet odrešil.'" Frančišek v cerkvi doživlja nekaj izrednega. Napolnjuje ga zaupanje. Čuti in izkuša, da stoji pred Najvišjim, Vsemogočnim, večnim, pravičnim in ušmiljenim Bogom. Ljubi Boga in "sveti kraj".

To ljubezen do cerkva je Frančišek ohranil vse življenje. Legenda iz Perugie poroča, kako je bil ves ogorčen, če je našel zanemarjene Božje hiše. Nekaj časa je nosil s seboj metlo in jih pometal, če je našel umazane in polne prahu. Pogosto se je po končani službi Božji zadržal za duhovniki in jih spodbujal, naj bolj skrbijo za čistočo in red na kraju, kjer se dogajajo tako svete stvari.

Frančišek pa je kmalu spoznal, da to ni vse, kar Kristus od njega zahteva. To bi bila preveč lahka naloga za človeka, kakršen je bil. Jezus mu je govoril o 'Božji

Cerkvi, ki jo je bil pridobil s svojo krvjo' (Apd 20).

V Frančiškovem času stanje Cerkve ni bilo zavidljivo. Manjkalo je Kristusov duh – tudi med duhovniki. Pojavljali so se reformatorji iz vrst laikov, ki so grajali voditelje Cerkve in vabili ljudi k življenju v duhu evangeljskega ubožstva. Frančišek se je od začetka zavedal, da samo z grajo ne bo veliko koristil. Seveda je čutil, da v Cerkvi marsikaj ni v skladu z evangelijem, toda ostal je v njej, poslušen njenemu vodstvu, kritičen le do sebe in svojega vsakdana. Zavedal se je, da mora začeti reformo najprej pri sebi. Veroval je, da je to mogoče le znotraj Cerkve. Ko je v evangeliju spoznal, kakšen naj bo način življenja zanj in brate, je hotel, da pravilnost njegove poti potrdi tudi Cerkev. S prvimi brati se je odpravil v Rim k papežu.

Frančišek hoče živeti v poslušnosti Cerkvi, čeprav papež sprva ni bil navdušen nad njihovim načinom življenja in mu tudi ni dal pisnega dovoljenja, ampak le ustno. Frančišek zaradi tega ni bil užaljen. Skupaj z brati se vrne v Assisi in začne uresničevati življenje po evangeljski Božji besedi in papeževi potrditvi. Ostanje zvest Cerkvi. Služiti ji hoče, saj mu s svojo vesoljno razsežnostjo omogoča odprtost v svet in jamči za pravovernost njegove poti. Pozneje je v Vodilu zapisal: "Poleg tega pod pokorščino zapovedujem predstojnikom, naj prosijo gospoda papeža za enega od kardinalov svete rimske Cerkve, ki bo ta red vodil, ščitil in opominjal, da bomo vedno pokorni in podložni tej sveti Cerkvi ter stanovitni v katoliški veri..."

Za Frančiškov odnos do Cerkve je značilno, da niti v njegovih spisih niti življenjepisih ne zasledimo njene kritike. To seveda ne pomeni, da napak ni videl. Rajši je spodbujal in opominjal kot kritiziral. Sicer pa je bilo njegovo življenje ena sama pozitivna kritika takratnih razmer v družbi in Cerkvi. Frančiškova vdanost Cerkvi se kaže tudi v spoštovanju duhovnikov. V Oporoki je zapisal: "Nato mi je Gospod dal in mi daje tolikšno vero v duhovnike, ki živijo po uredbi svete rimske Cerkve, in to zaradi njihovega posvečenja, da se hočem zateči k njim, če bi me preganjali. In če bi imel tolikšno modrost, kakor jo je imel Salomon, pa bi našel revne duhovnike tega sveta, nočem proti njihovi volji pridigati po župnijah, kjer bivajo. Njim in vsem drugim hočem izkazovati spoštovanje."

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

MARIJA KMETOVA

27

Umolknil je, z bistrim očesom premeril brate in povzdignil glas:

»Slava ti, sveta Gospa, najsvetejša Kraljica, Mati božja, Marija, tebi, ki si Devica od vekomaj! Oče iz nebes te je zbral in te posvetil z najsvetejšim, najbolj ljubljenim Sinom in s Tolažnikom, Svetim Duhom. V tebi je bila in e zvrhana milost in vse dobro!

Slava ti, kraljevski grad Boga! Slava ti, ki si Njegov motor zaveze! Slava ti, ki si Njegovo prebivališče! Slava ti, ki si Njegova obleka! Slava ti, ki si Njegova služabnica! Slava tebi, ki si Njegova Mati! In slava vam vsem, vsem svetim čednostim, ki se izlivate z milostjo in Svetim Duhom v srca vernikov in izpreminjate prezverce v zveste služabnike božje! Mi pa, ki smo majhni bratje, mi smo pevci in igralci božji, ki hočemo dvigati srca in jih napolnjevati z duhovnim veseljem! Zakaj, glejte, mi smo kakor naši bratje škranjčki: kapuco imajo kakor mi in so ponižni in stopicajo kraj poti, da najdejo kako zrnce...

Njihovo perjice je kakor prst rjavo in so nam za zgled, da ne smemo nositi dragih in pisanih oblek, temveč preproste in revne... A ko poleti bratec škranček in se dvigne proti nebu, tedaj tako lepo hvali Boga, kakor ga morajo hvaliti dobri redovniki, ki je njih pot v nebesih in ki so najbolj veseli tedaj, kadar hvalijo Boga.«

Frančiškov obraz je bil ves v smehlaju, pristrčno je pogledal množico bratov, sklenil roke v naročju in lepo mu je bilo v duši. Jasno binkošno nebo se je blestelo v modrini, velika zlata monštranca – sonce – je kipela v razkošju luči. A glej, kakor bi pripolzela meglica, se je dvignil brat in spregovoril:

»Oče, lepe so tvoje besede in kakor rosa nas poživljajo. Pa daj, odgovori, kaj nam je storiti, ko prihajajo poročeni

moški in poročene ženske k nam? In nas prosijo, naj jih sprejmemo v svojo družbo?«

»In kaj bi storili, glej, oče,« je povzel drugi, »ko pridejo starejši, poročeni možje in se hočejo pridružiti, pa ne morejo obenem zapustiti svojih žena?«

Frančišku se je zdelo, da se mrači nebo, težko mu je postalo in zamislil se je. Mrmranje in govorjenje se je širilo, zdaj pa zdaj je kdo vzkliknil v trdi besedi. Tedaj je dejal Frančišek:

»Bog nam pomagaj, bratje! Nerad sem gledal že zdaj, da bi vi nadzorovali sestre-redovnice, in menil sem: Satan nam je privedel sestre namesto žena, ki smo se jim odrekli zaradi Boga. Razumem vaše besede. Vesel sem bogate žetve z Gospodovih njiv. A kakor da preti nevihta – kako bomo pospravili to žito?«

Zadnje besede je spregovoril bolj sam zase kakor za druge. »Oprostite me, bratje,« je povzel potem, »posvetoval se bom z Gospodom.«

In je odšel ves strt v cerkvico Marije z angeli.

»Gospod,« je govoril in skril obraz v dlani, »preprost sem in neumen. Rože ljubim in ptičke, oljke so mi sestre, bratje so mi škranjčki in škržati; rad imam prelube lastovice. Krotkost je v vseh the in razumem jih. A dal si mi brate, dal si mi sestre – dal si mi ljudi – in kako, glej Gospod, kako mi je voditi vse te? Oblaki se zgrinjajo nad menoj, skrivnosti polno je človeško srce, nestrpna so njih telesa, misli razmetane, neugnane želje. O Gospod, jaz sem tako majhen, majhen, tako ubog in preprost sem! Kako bi bil vodnik vseh teh duš? Pomagaj mi, daj mi roko, vodi me!«

Zunaj so se bratje prerekali, brat Leon pa je čakal pred vrati cerkvice in molil za očeta Frančiška in brate. Ko je stopil Frančišek ves onemogel iz cerkvice, se ga je oklenil

brat Leon in Frančišek mu je tiho dejal: »Ti, ovčica božja, v Boga zaupajmo!« Potem je stopil med brate in jih izbral, da so odšli v posamezne kraje. Nekatere je odbral za Sveto deželo, nekatere za Špansko, druge za Francosko in za Italijo. Sam se je odločil, da pojde na Francosko. Preden so se pa razšli, jim je še govoril:

»Ljubi bratje, pojdite in govorite ljudem o Gospodu! In bodite ponižni in najmanjši. In pazite na cerkve, da bodo čiste in snažne, in skrbite za posode, kjer je spravljeno Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa, in pogledjte, da bodo imeli povsod lepe klešče za pripravljane hostij. Koder boste hodili, bom v mislih z vami, ki vas ljubim vse enako in ste moji bratje. Kakor tujci in romarji hodite okrog, v srcu imejte ljubezen do Boga, in to bodi vsa vaša popotnica. Mir bodi v vas, ki greste zato med svet, da prinesete drugim miru. Če Bog da, pa se vidimo čez leto in bomo veseli pozdravili drug drugega in dotlej, upam, da bo tudi vse drugo urejeno. Pozdravljeni, bratje, iz vsega srca pozdravljeni! Blagoslov bodi z vami vsemi in z vsakim posebej!«

Ko so bratje zaslišali te besede, so se pomirili, se s solzami v očeh oklenili Frančiška in veselo odšli po dva in dva na Gospodovo pot.

3. KOKLJA IN PIŠČETA

Ko je prispel Frančišek na svoji poti do Florence, je zvedel, da je ondi kardinal Hugolin, sedemdesetletni starček iz rodu grofov Anagni. Že v Perugiji ga je bil spoznal; zdaj se je spomnil, da bi se zatekel k njemu in se posvetoval z njim o bodočnosti svojega reda. Kakor očetu mu je Frančišek vse povedal in se zgrudil k njegovim nogam.

»Bodite zavetje za moje ljube brate, gospod kardinal,« je končal, »posebno še zdaj, ko odhajam na Francosko.«

»Z veseljem,« je odvrnil kardinal Hugolin, »prav rad se zavzamem za tvoje brate in sestre. Vendar, glej, brat Frančišek, ni mi prav, da odideš čez Alpe. V Rimu je namreč veliko prelatov, ki ti niso naklonjeni. A jaz in drugi kardinali, ki smo na tvoji strani, ti laže pomagamo in te ščitimo, če ne greš daleč odtod.«

»Težko je to, gospod,« je dejal Frančišek. »Svoje brate pošiljam na misijonska pota, pošiljam jih v daljine, tuje in nevarne kraje, jaz pa bi bil doma, jaz, ki jim moram biti za dober zgled?«

»Potrebno je, Frančišek,« je odvrnil kardinal in ga potrepal po rami. »Več koristi bratom, če ostaneš.«

In Frančišek se je moral vdati in je poslal brata Pacifika, pesnika, in še veliko drugih bratov namesto sebe na

Francosko. A tisto noč je imel čudne sanje: Videl je majhno črno kokljo in krog nje je stopicalo in čivkalo veliko piškov. Kakor se je trudila koklja, vendar ni mogla skriti vseh piščancev pod svoje perutnice. In Frančišek se je zbudil in se zamislil: »Ta koklja sem jaz. Majhen sem in črn in je tudi res, da ne morem ščititi vseh svojih sinov.« Zato se je rad pridružil kardinalu Hugolinu, ki ga je povabil, naj gre z njim v Rim pred papeža.

4. FRANČIŠEK GOVORI PRED PAPEŽEM

Ko sta bila že na papeževem dvoru, se je kardinal Hugolin skrivaj ozrl na Frančiška in zaskrbelo ga je:

»Tak preprost človek je,« je mislil, »kako se bo izkazal vpričo papeža in kardinalov!« In glasno je povzel: »Veš, brat Frančišek, prav zelo bi rad, da bi bil vseh Rimski kuriji. Res, da po zunanje nisi, da bi bili gospodje zavzeti zate, a zato menim, da boš vplival nanje s svojim govorom, z besedami, ki tako vnemaš ljudi z njimi. Seveda je kaj drugega govoriti množici na cesti kakor pa duhovski gosposki, učeni in izbrani gospodi s papeževga dvora. Zato te prosim, da se naučiš prav lepe in dobre učene pridige in jo poveš vpričo papeža in kardinalov.«

»Bom poizkusil,« je odvrnil Frančišek in se nasmehnil. »Večkrat sem se bil že tako pripravil, a kakor bi trenil mi je odšlo iz misli in ni kazalo drugače, kakor da sem blagoslovil ljudi brez besede in jih odslovil.«

»Zdaj pa glej, da bo drugače,« je dejal kardinal. »Vse bo namreč odvisno od tega, kako boš vseh kardinalom.«

Frančišek je izbiral besede in ponavljal na pamet ves govor. A ko je bil pred zbrano duhovsko gosposkom je pozabil vse; pokleknil je pred papeža in ga prosil blagoslova. Oči vseh so bile obrnjene vanj, pogledi so ga merili in pretehtavali od nog do glave. Frančišek ni videl nikogar. Zazdelo se mu je, da je sam z Gospodom. Neskončna ljubezen do Stvarnika mu je vžigala besede, ljubezen do svojih bratov in njihovega življenja ga je izpodbodla, ljubezen do prirode in človeštva ga je raznetila, da je govoril, govoril kakor še nikoli prej. Zažareli so pogledi in se niso mogli odmakniti od njega, poostiril se je posluh vseh navzočih, telesa so se nagnila naprej. Besede so šle izpočetka šepetajoče, potem so se dvignile, se divgale više in više, zadonelo je kakor bronasti glas zvona, zapelo je kakor orgle, se vzpenjalo više in veličastneje; himna ljubezni, slavospev o Bogu, uničujoče besede o ničemurnosti sveta in mesa – vrelo je kakor hudournik in se izlivalo kakor veletok po dvorani.

Se nadaljuje

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

Ko bi ga ne vpisali k vojakom, bi gotovo ne obiskal svojega rojstnega kraja. Tisto pa ne, za vse na svetu! A tako so ga stiški fantje sprejeli na svoj okrašeni voz. Vsi skupaj so med veselim petjem in glasovi harmonike privrskali v Stično. Bratovim in sestrinim otrokom, ki jih je bila zdaj že cela vrsta, je prinesel v vseh žepih piškotov in sladkorčkov. Saj Tonček ni hotel biti podoben skopi teti Mici. Še Neža je dobila od brata zavitek sladkarij. »Za vse frnike in podobice, za katere sem te nekoč zgoljufal,« se je pošalil.

Materi je prinesel poleg sladkorčkov svilen naglavno ruto. Smilila se mu je. V dve gubi so jo stisnili leta in žalost. »Včasih je z Mico malo bolje, a dosti ne. Samo Janez me še s prošnjami zadržuje, da ne grem na Vir,« mu je tiho potožila.

Po kosilu se je Tonček odpravil po dolini proti Izirku. Že v Ljubljani se je spomnil pritlikavega reveža Florijana in mu kupil zavoj tobaka. To ga je bil 'možiček', kakor so ga klicali vaščani, vesel! Stanoval je tam ob izviru Stiškega potoka. Sam je zgradil bajto za svojo številno družino. Dvojne stene je spletel iz šibovja ter vmes natlačil ilovice, a kos zemlje mu je daroval potoški Miha. »Tak si, kot je bil rajni oče,« je možiček Tončku stiskal desnico in se zahvaljeval za tobak. »Miha mi je vselej pomagal, kadar sem bil v zadregi. Še krsto mi je zbil in jo sam pripeljal k meni, ko mi je umrl Andrejček. Saj se spominjaš.«

Da, Tonček še dobro pomni, kako je tistikrat možiček privekal v Potok. Oče je šel takoj v delavnico in vzel oblič v roke. Danes je on osrečil Florijana z malenkostnim darom ter mu obudil spomin na očeta. Samo ta misel se mu je zdela dovolj velika nagrada za dobro delo.

»Kadar bom spet prišel, se bom oglasil. Na, to imaš za otroke!« mu je stisnil v roke nekaj denarja.

Tonček je bil že daleč od bajte, ko je Florijan še vedno

Riše: Zorka Černjak

stal na pragu in gledal za njim. Krog možička so se nagnetli otroci. Kakor piščalke v orglah: od sedemnajstletnega dekleta do triletnega srajčkarja.

»Menda me je sam oče spomnil, da sem kupil Florijanu zavoj tobaka,« je bil Tonček sam s seboj zadovoljen. Res mu ni bilo žal, da se je potrudil v Izirk. Namesto očeta, ki je gotovo zadovoljen s svojim najmlajšim.

Doma so ga medtem iskali stiški fantje. Z vozom so prišli ponj in moral je k Boltiču, kjer je potem dolgo v noč pela harmonika. Precej štefanov je plačal 'Ljubljčan', da so fantje kar gledali. Pokazati je moral, da že sam zasluži. In končno: potrjen je za vojake. To pa ni kar tako in se ne zgodi vsak dan!

Po naboru je Vencelj Tončka zopet predstavil v ljubljansko prodajalno. Potreboval ga je, ker sta morala dva pomočnika k orožnim vajam. Teti je bilo to kar po godu. Morda je trgovca sama prosila za svojega nečaka.

Ko se je fant neko opoldne vrnil iz službe, ga je pri Gregoričevih čakal obisk.

»Ti, Janez? Kdo bi si mislil,« je bil Tonček vesel svojega brata. Kar je bil v Ljubljani, ga še ni obiskal, dasi se je večkrat pripeljal z vozom v mesto. Pač mu je prinesel kako culo domačih dobrot, a navadno ni utegnil čakati, da bi se vrnil iz službe. Zdaj si je vendar enkrat vzel čas in mu možko segel v roke.

»Po slovo sem prišel, Tonček!« je povedal Janez.

Tonček je osupnil. Po slovo? Janez?

A brat je že nadaljeval: »V Ameriko pojdem...«

»V Ameriko?« je dahnil Tonček. Nato dolgo ni mogel spregovoriti besede. »Kaj pa domačija, Janez?« je plašno vprašal, ko si je opomogel.

Brat je nekaj časa molčal. »Pravijo, da se v Ameriki dobro zasluži,« je končno preslišal Tončkovo vprašanje.

»Kaj bo z domom, Janez?« »Ga ne prodam – za sedaj... Če mi bo šlo slabo, se vrnem...« »Če pa ne?«

Zopet sta oba trenutek molčala.

»Ne gre drugače, Tonček! V Potoku ni več žegna božjega. Vsega sem že sit, tako leze navzdol. Tudi Mica me sili... Nar naj grem šele takrat od hiše, ko mi bodo prodajali streho nad glavo, kakor so jo Franci?«

»Kaj?« je bil Tonček presenečen.

»Francin mož je zapravlil kmetijo in tudi odhaja čez morje. Sestra se je morala preseliti v Gaberje k Pluskarju. Mater je vzela k sebi v bajto, ker nočejo biti sami z Mico. Neža pa pojde v Ljubljano služiti,« je mirno povedal brat.

Tonček je molčal. Zdelo se mu je, da se majejo tla pod nogami. Pred očmi se mu je meglilo, da se je moral nasloniti ob mizo.

Domačija v Potoku, kjer je rastel in garal Pintarčkov rod. Kako je bila močna! Kakor slovenska lipa sredi vasi je stala skozi stoletja: iz rok v roke so jo predajali očetje sinovom, stari, zgarani gospodarji – mladim gospodarjem iste krvi. Brez dolga, brez prodajanja zemlje. Zdaj pa bo domačija izgubila moško roko. Janez odhaja čez morje, kot bi ne bilo doma dovolj dela in kruha. Za sedaj še ne proda, je dejal. A če mu bo šlo dobro, bo rinila ženska za njim. Sicer bi pa njegova vožnja domov požrla še to, kar bo ostalo v Potoku po Micinem gospodarjenju.

V Tončkovih očeh se je mokro zasvetilo. »Janez, dom je le dom! Premalo ga ljubiš, ko odhajaš! Oče se obračajo v grobu...« so trpko padale fantove besede. Kakor solze voščene sveče, ki se strjajo na kamenitem podu.

»Ne gre drugače. Zatrđno sem sklenil in že podpisal,« je bil Janez odločen. »Nikoli nisem mislil, da bodo umirali mati pod tujo streho,« si je Tonček skril obraz v dlani in zaihtel kot otrok.

Tonček je že dve leti v Celovcu služil cesarju. Na ovratniku se mu je svetila prva zvezda. Drugo bo dobil ob koncu vojaškega roka, tretja ga čaka za orožne vaje. Stric, tete France mož, je imel prav.

Četa je prišla pravkar od vaj, ko je dobil iz Amerike prvo in zadnje pismo brata Janeza. »Dobro mi gre, čeprav sem v začetku delal v rudniku in v obupu stiskal zobe. A zdaj sem na konju. Kupil sem farmo v Kansasu. Sem že pisal Micki, naj proda domačijo in pride z otroki za mano. Ne gre drugače, saj razumeš. Še ti pridi sem, ko odslužiš vojake! Ne bo ti žal...« je stalo v kratkih vrsticah.

Dom je torej izgubljen. Saj se je Tonček z mislijo že sprijaznil. Ko je brat odhajal v Ameriko, mu je bilo jasno,

kako se bo končalo. In od doma so mu pisali, da bratova žena slabo gospodari; prodala je že več njiv potoškega grunta. Takrat se mu je zdelo, kot bi mu bil vsak kos zemlje prirasel k srcu ter ga s silo trgajo od njega. Nekaj časa je rana krvavela, potem se je zacelila.

In za seboj ga vabi? Zastonj, v resnici zastonj! Tonček je drugega kova kot Janez, čeprav sta oba Pintarčkova!

»Še vožnjo mi lahko plača, pa me ne bo videl! Pošteno bi moral stradati, da bi jo mahnil v tujino.« Kaj je že pravil stari Gajžer neko nedeljsko popoldne pred stiško cerkvijo, ko je Tonček še kratkohladič? »Tujina reže grenak kruh, najsi bo hlebec še tako visok in lepo zapečen.« Res je tako!

O veliki noči je prosil Tonček za dopust. Namenil se je v Stično, da se poslovijo od potoškega doma. V Ljubljani se mu je pridružila Neža. Škoda, da Ivanke ni bilo več, sicer bi šli v treh proti domu. V Mariboru je stopila k nunam in postala sestra Barbara.

Brat in sestra sta se na Dolenjsko prvič peljala z vlakom, ki je prejšnje leto stekel iz Ljubljane proti Novemu mestu. Pa ju vožnja ni prav nič veselila. Sedela sta pri oknu in malo govorila. Kot bi se peljala na pogreb.

Še teže jima je bilo, ko sta s postaje v Ivančni Gorici stopala proti Stični. Saj nista več namerjala zaviti v Potok. Mimogrede sta se ustavila v Gaberju pri materi in Franci.

Tu sta zvedela, da Janezove žene ni več na domu. Odšla je s tremi otroki za možem. Domačijo so kupili Podobnikovi z Dobrave. Pintarčkovim otrokom bo sodnija izplačala, kar jim pripada od kmetije po materinem prepisu na Janeza. Tonček in Neža bosta dobila s sedemindvajsetim letom knjižico z nekaj denarja.

»Požvižgam se na tiste groše! Ko bi le dom še sta!« je Tonček zamahnil z roko. A dom je bil v tujih rokah. Le skrinjo z zapuščino očetovega brata Antona, koprškega župnika, je mati s cunjami vred prepeljala v Gaberje. Tam bo čakala, da se vrnejo v Stično beli menihi.

Popoldne sta odšla Tonček in Neža proti Potoku. Kot bi šla prositi vbogajme, sta se bližala mostiču na dvorišče. Tako skrivnostno mir je ležal nad dolino. Bela nedelja je bila: v mlinu ni ropotalo in potok ni padal na kolo ter šumel v tolmun.

Potrkala sta in prosila vstopa. Podobnikovi so ju spoznali. Dobri ljudje so bili, takoj so jima prinesli na mizo pogače in svinjine ter oba pogostili. Pogovor pa ni stekel kot bi drugače. »Vse kakor nekoč... Še žlico in krožnik poznam. A zdaj ne morem več reči, da sta naša,« je bilo Tončku hudo. Rajši sta se s sestro poslovila. Zavila sta ob hiši mimo čebelnjaka in se dvignila v hrib. Šele na Kovačevem laz pri domači njivi sta se ustavila in se

še enkrat ozrla na Potok. Med zelenjem, ob srebrnem traku stiškega potoka, je stal Pintarčkov dom. Obdan od sončne luči, ves lep in spokojen. Kot bi ne vedel, da so v njem tuji ljudje.

A MLADOST SE MOJA NIKDAR VEČ NE VRNE

Tako je postal, da sam ni vedel kdaj, iz potoškega Tončka zastavni Tone, ki si je moral sam pomagati skozi življenje. Po odsluženih vojaki je odšel v Trst, kjer je dobil državno službo na davkariji. Nato je rajši presedlal k pošti, se preselil v Ljubljano in ustanovil svoje ognjišče.

V Stični se je oglasil vsako leto za materin god in kadar je umrl kateri sorodnikov. Ko pa je grob pokrtil tudi Pintarčkov mater, ga je manj vleklo v rojstno vas.

Pač! Ko so se v letu Gospodovem tisoč osemsto sedemindesetem vrnili v Stično beli menihi in zopet prevzeli mogočni samostan, je tudi Tonček postavljaj mlaje in pribijal vence na slavaloke. Skrinjo z zapuščino strica Antona pa je pripeljal na samostansko porto. Oddal jo je novodošlim redovnikom, kakor je želel pokojni

strij in je tolikokrat naročal očce. Bili so veseli lepih mašnih plaščev in zlatih oltarnih posod. Knjige so romale v samostansko knjižnico in z njimi tudi starodavna listina, ki jo je nekoč od stiškega opata dobil Pintarčkov rod. Deset let pozneje, ko so pred stiško cerkvijo žalostne Matere božje zopet stali mlaji, pa je bil Tonček z belim nagljem na prsih med povabljenici. Kastelčev Lojzek, sestre Ančke sin, je zapel novo mašo.

Vse svoje sestre in brata je preživel, a danes tudi Tončka krije zemljica. Ko sem pisal zadnje strani, je ležal na smrtni postelji: skoraj osemdesetletni starček, kateremu so leta upognila hrbet in zorala obraz. V očeh je polagoma ugašal ogenj – sinu dolenskega svobodnjaškega rodu, ki ga je življenje zgoljufalo za dom in ga oropalo rodne grude, pa mu ljubezni do nje vzeti ni moglo.

Tonček ne bo bral iz teh listov svojih spominov. Ne bo mu več oživela mladost kot vsakikrat, ko so se okrog njega zbrali otroci ter jim je pripovedoval svoje zgodbe, ko sem mu sedel na kolenih in ga z odprtimi usti poslušal. Kajti jaz sem bil njegov najmlajši.

Z Bogom, očka moj, Tonček iz Potoka.

KONEC

V OSMIH DNEH OKOLI SLOVENIJE

BOJAN ERHARTIČ

Mejna Kolpa - desni breg Slovenija, levi Hrvaška

Izviri del reke Lahinje s pritoki je občina Črnomelj leta 1988 zavarovala kot krajinski park. V značilni belokranjski krajini se prepletata bogata naravna in kulturna dediščina. Ugotovljeno je, da je bilo območje poseljeno že v kameni dobi. V bližini je nekdanj stal mogočen grad, a ga je čas skoraj povsem uničil. Zato pa je na rečnem polotoku dobro ohranjena cerkev Vseh svetnikov. Pozornost pritegne Lahinja, ki prihaja iz zanimivih kraških izvirov. Reka je raj za ogrožene vrste: ribe, ptice, želve; celo zelo ogroženo vidro najdemo v

skritih koticah. Velik del krajinskega parka zavzemajo polja, ki pričajo o človekovi dejavnosti in so že dokaj osiromašena. Ob sami reki pa so gozdovi, ki jih visoka voda redno poplavlja. Tu še vedno uspeva vedno redkejša močvirsko rastlinstvo. Ta močvirja so prava botanična zakladnica in ob visokih vodah dajejo vtis jezera. Reka Lahinja se leno vleče čez Belo krajino. Njen tok je počasen, struga pa vsa zaraščena in praktično nedostopna. Preproge ciproša so vijolično obarvale breg. Vrbe stegujejo veje k reki, iz vode se bohota lokvanj. Pozorno oko bo mogoče uzrlo vodomca, redkega ptiča, ki je našel svoje mesto celo v grbu krajinskega parka.

Zelo lepo je tukaj, a naju tarejo skrbi. Pogled v nebo ni nič kaj obetaven. Postavljanje šotorov v nalu je zoprno opravilo, prav tako spanje; nikoli ne veš, kdaj bo začelo zamakati. Prijazni domačini naju opogumijo in navdušijo. Menda so ob Kolpi čudoviti kampi. Voda je topla, tako da se lahko v reki tudi kopaš.

6. Rogatec - Štajerska

Ponoči je zelo gmelo, deževalo pa ni prav veliko. Najbrž nas je nevihta prešla, saj je jutro na obroke celo

sončno. Sicer pa je Bela krajina znana po bolj skromni količini padavin. Včeraj me je prehitela noč in nisem se mogel 'umiti' v Kolpi. Današnji dan je kot nalašč za to: topel zrak, topla in čista voda, lahko dostopen breg,...

Poležavanje na soncu in kopanje v reki je bilo tako prijetno, da sva kar nekoliko pozabila na čas. Dolga pot je še pred nama, saj morava priti iz skrajne južne točke Slovenije v Štajersko metropolo. Marsikatero znamenitost bova morala izpustiti, med njimi kartuzijo Pleterje, Kostanjeviško jamo, najstarejšo lekarno v Evropi v Olimju... Tudi ogledu Novega mesta se morava odreči. Kljub vsemu pa najdeva toliko časa, da se za hip ustaviva v naselju blizu Metlike. Vas slovi po Treh farah, treh cerkvah, zgrajenih druga zraven druge. V 12. stoletju so jih postavili templarji, nekaj časa so dajale zavetje celo frančiškonom, ki so pred Turki pribežali iz Bosne. Zanimivo je, da imajo cerkve, čeprav so tri, samo en zvonik. Cerkve, ki so drugače tudi cilj številnih romarjev, so svetoletne in v njih je mogoče prejeti popolni odpustek.

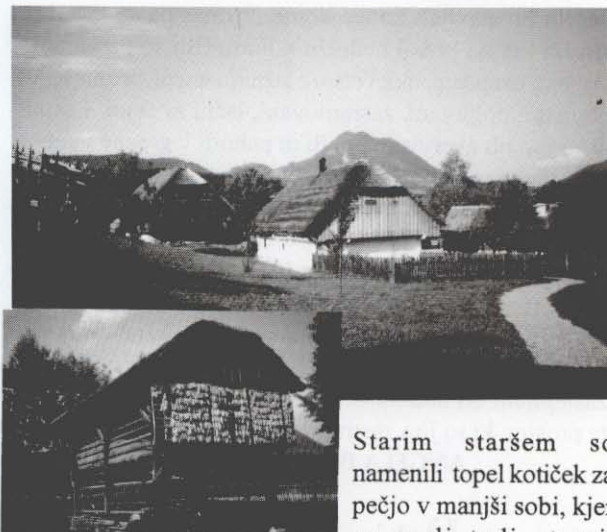
V Krški kotlini imava krajši postanek še na Otočcu ob gradu. Grad je nekoč stal na bregu Krke, a so tok reke spremenili in znašel se je na otoku. Je edini ohranjeni otoški grad na Slovenskem; danes sta v njem hotel in igralnica. Ob slikoviti stavbi je park, na obeh bregovih pa prijetna sprehajališča, kamp, manjše kopališče...

Reka Sava označuje staro deželno mejo med Dolenjsko in Štajersko. Prečiva jo v Brestanici, tik pod mogočnim gradom Rajhenburg. To je najstarejši na Slovenskem izpričani grad, saj je omenjen že v 9. stoletju. Svoj čas so ga preuredili v samostan, potem je bila v njem tovarna čokolade, najbolj kruta zgodovina pa se je pisala v njem med drugo svetovno vojno. V Rajhenburgu je bilo zbirno taborišče, skozenj je šlo kar 45.000 Slovencev v izgnanstvo v Nemčijo, Srbijo, Bosno in na Hrvaško. Danes je našel v gradu svoje prostore muzej izgnancev.

V neposredni bližini Zdravilišča Rogaška Slatina, ob vznožju Donačke gore, prispeva na 'kontrolno točko' šestega dne. Muzej na prostem v Rogatcu je menda najbolj obiskana znamenitost tega dela Štajerske. V njem je ohranjena stavbna dediščina in oživiljeno kulturno izročilo naših prednikov. Stavbe, ki predstavljajo kmečko arhitekturo na 'srednještajerskem' območju, so prizadevni domačini prenesli sem, jih obnovili in poskrbeli, da se življenje tu nadaljuje. Tako je muzej na prostem sprehod po štajerski kmetiji, kjer spoznamo utrip življenja slovenskega kmeta v 19. in začetku 20. stoletja.

Jedro muzeja je – tako kot je bilo nekoč jedro kmetije – stanovanjska hiša. V celoti je zgrajena iz lesa, prekrita pa s slamo. Tla so ilovnata, stene ometane z blatom in

prebeljene z apnom. Tudi razporeditev prostorov je tradicionalna: naravnost vhodna veža in črna kuhinja na desni dnevni prostor in manjša soba, na levo pa dekliška soba in shramba. Zakaj se kuhinja imenuje črna, ti postane jasno, ko jo vidiš. Kuhali so na odprtem ognjišču, dimnikov pa niso imeli. Zato se je dim zadrževal v kuhinji in počrnil vse stene in strop. Razstavljeni so tudi glinasti lonci, v katerih je gospodinja pripravljala hrano, ročni mlin za zrnje in drugi pripomočki, ki sodijo v kuhinjo. 'Hiša' je bila osrednje bivalni prostor: ob času obeda je bila okoli mize pod 'bogkovim kotom' zbrana vsa družina. V drugem kotu sobe sta v ozki postelji spala gospodar in gospodinja.

Starim staršem so namenili topel kotiček za pečenje kruha. V manjši sobi, kjer so spali tudi otroci...

Slednjih je bilo pri hiši veliko, zato se je bilo treba znajti pri iskanju pomožnih ležišč. Fantje so morali spati na seniku, dekleta pa so imela svojo sobo vse do poroke. Dekleta je bilo treba obvarovati pred pohujšanjem, zato so na okencih njihove sobe nameščeni železni križi, pa tudi tečajev vrat baje niso nikoli podmazali, tako da je škripanje ponoči zagotovo prebudilo ata in mamo.

Stanovanjska hiša pa seveda ni edini objekt v muzeju. Zraven najdemo še gospodarsko poslopje za različne namene (vinska klet, hlev), zadaj poljsko stranišče, svinjak, čebelnjak, vodnjak, kovačnica, majhna trgovina z mešanim blagom in kozolec – slovenska posebnost. V muzeju je predstavljen njegov najpopolnejši arhitekturni tip – dvojni vezani kozolec ali toplar. Uporabljali so ga predvsem za spravilo in sušenje sena in drugih poljskih pridelkov. Pod kozolcem so spravljali še posamezna orodja, pomemben pa je tudi njegov simbolni pomen. Veljal je namreč za simbol trdnosti kmetije.

AVSTRALSKE SLOVENIJE

Našim slovenskim mučencem

Še danes mi stoji živo pred očmi, čeprav je minilo več kot pol stoletja, tista grozotna doba, ko so drugi narodi veselo proslavljali konec vojne. Pri nas pa se je začel strašni krvavi pokol nedolžnih ljudi. Bili so prevarani, vrnjeni, izmučeni, oklevetani z lažnimi imeni, prestrašeni, obupani, opljuvani, zasramovani, lačni in žejni. Lastni bratje so jih zverinsko pobili in pahnili v grozne jame.

Še danes molče vsi vladarji tega sveta, še danes nimajo svojih grobov. Njihova telesa so že zdavnaj strohnela, njihove roke so še danes vklenjene v žice.

Mnogi od nas vas ne bomo nikoli pozabili.

Oh, vsemogočni Bog, usmili se izgubljenih ovc, ki so te zapustile, ker te ne poznajo, ne priznajo, ki ne verujejo, ki ne upajo in te ne ljubijo, ki tavajo v temi, ki so zaslepljeni od hudobnega Satanovega Duha... Za tiste te prosim, ki so jim zastrupili tudi duše.

ANGELA BIŠČAN, MELBOURNE, VIC.

Počivajte v miru

Mesec maj in junij, pomladansko sonce, toplota, ki prihaja v našo domovino Slovenijo. Narava se prebuja. Cvetje na drevju, rože po poljih in tisti dišeči zrak, ki oživilja in spodbuja vsako bitje. Vse to nam nudi očarljiva pomlad. Kakšne lepote in prijetne občutke človek doživlja v tem času širom domovine, kjer živi naš slovenski rod že stoletja.

Spomini pa nam uhajajo nazaj na tisto tragično leto petinštirideseto, ko smo si sami zadali nož v srce in na ta način povzročili neizmerno rano in bolečino, ki nas bo spremljala do konca našega stvarstva. Brat je moril brata, ne eden, na tisoče jih je padlo pod krogli podivjanih in maščevalnih borcev, ki so trdili, da se borijo za domovino in boljše življenje. Kakšen narod pa smo mi Slovenci in kje smo se naučili takega početja. Saj smo vedno trdili, da smo omikan narod, kulturno na visoki stopnji in krščansko vzgojeni.

Letos je preteklo šestinpetdeset let od teh tragičnih dogodkov. Brezna, napolnjena s temi žrtvami, posejana širom slovenske zemlje, pričajo za nas. Poleg Kočevskega Roga in Teharij jih lahko naštejemo še mnogo več. Vsi ti nasilno pomorjeni fantje, ki so žrtvovali svoja mlada življenja, počivajo na slovenski zemlji. Bili so pošteni kmečki sinovi, polni življenja in idealov, kakor so jih vzgojili starši in domovina. Vsako leto znova se sprašujemo zakaj? Nekateri so hoteli ta dejanja zatajiti ali pozabiti, drugi si umivajo roke z lažmi. Vedno pa stopa pred nas kruta resnica, grobovi so priče, ki nas opominjajo. 'Tudi mi smo umrli za domovino', so trdili, 'kateri smo zvesto služili in žrtvovali najdražje, kar smo imeli, svoje mlado življenje.' Spodbujajo na: 'ne pozabite na nas!' Govoriti danes o spravi je utopija. Dovolj bo, da se eni skesajo in drugi prizadeti odpuščajo. Vse drugo je stvar zgodovine, ki bo končno zapisala tako, kakor se je resnično zgodilo. Opomin pa naj velja našemu mlademu rodu Slovencev, da se kaj takega ne bo nikoli več ponovilo.

Končno, tišina gozdov, mlade posajene smreke, ki so priča in varuhi teh krajev in zeleni topli mah, prijetna odeja, ki pokriva skupne grobove teh mladih nepozabnih junakov. Domovina vam bo morala dati častno mesto, ki vam pripada. Počivajte v miru.

SREČKO BARAGA, MELBOURNE, VIC.

Angleščina v Mislih

V nekaj zadnjih številkah Misli berem o takšnih in drugačnih željah po angleški strani v vaši reviji. Čudi me, da se naša druga in tretja generacija ne odzivata pri uredništvih tistih slovenskih glasil, ki že imajo angleško stran! To je *Slovenia Newsletter*, glasilo društva v Južni Avstraliji in seveda priloga v *Glasu Slovenije The voice of Slovenia*, ki izhaja zdaj že drugo leto, da ne omenjam angleških strani nekaj let nazaj, ko smo vabili 'mladino' in ji ponudili angleške strani, ki so zaživele za nekaj mesecev, potem pa je vse utihnilo. Tudi po ukinitvi *Australian Slovenia Review* smo ponudili temu uredništvu, da jim nudimo angleške strani, pa tega predloga niso sprejeli. Zanimivo, kako se Slovenci radi drobimo in ne združujemo! *Glas Slovenije* je v osmih letih izhajanja dokazal, da je spoštovan medij, kar je razvidno tudi iz pisem bralcev, ne samo iz Avstralije, ampak tudi iz vsega sveta. Ali starši svoji drugi in tretji generaciji sploh pokažejo *Glas Slovenije* oziroma *The Voice of Slovenia*? In ali 'mladi' sploh poznajo ta časopis in vedo kaj o njem? Kje manjka komunikacije? Z naše strani smo naredili vse, kar je bilo možno.

Morda bi lahko tudi uredništvo *Misli* kaj ukrenilo v tej smeri, da bi se še bolj povezovali in sodelovali kot doslej - v primeru angleške priloge. Mi ponujamo našo roko... *Misli* in *Glas Slovenije* nikoli nista bila tekmeča, ampak sta se vedno dopolnjevala in si pomagala, če je bilo treba. Kličemo pa tudi 'mlade', naj se nam oglasijo; vsaj s kakšnim mnenjem: Nas poznajo? Nas berejo? Če ne, zakaj ne? Bi dopisovali v angleško stran? Če ne, zakaj ne? Lep pozdrav

STANKA GREGORIČ, UREDNICA GLASA SLOVENIJE, SYDNEY, NSW

Časi prihajajo, ko se vedno več naših rojakov poslavlja iz naše sredine. Misli morajo živeti iz roda v rod, četudi v angleškem jeziku. Lahko je nekaj izgubiti, zelo težko pa pridobiti. Prav zato se strinjam, da že zdaj začnete objavljati tudi v angleškem jeziku, da bodo tudi naši trije otroci nekaj prebrali. Slovenščino obvladajo kar dobro, s pisano besedo pa imajo probleme. Lepo pozdravljeni!

ALBIN IN ZORA GEC, MELBOURNE, VIC.

Neusahljiv studenec

Moja mama je moje življenje. Ona je tista, ki mi je dala življenje. Pazila me je, ljubila, mi prala, dala jesti, me učila, kaj je prav in kaj ni. Brez nje mene ne bi bilo.

Mama me je dostikrat poklicala od igre. Treba je bilo brisati prah, pospraviti po sobah, ji pomagati z bratcem in sestro. Mislila sem si: Zakaj mama ne pusti, da se igram? To bi bilo bolj lušno. Nisem razumela. Mama je bila tista, ki mi je počasi povedala in pokazala. S svojim zgledom je pokazala veliko stvari; delala je samo za nas, za družino. Kadar smo prišli domov lačni, je imela večerjo že skuhan. Ko smo prišli domov z vročega sonca, je imela v kadi pripravljeno mlačno vodo. Umazano perilo sem dala v košaro; ko sem prišla iz šole domov, pa je bilo že vse oprano in spravljeno v omari. In še veliko drugih stvari.

Poročila sem se in zdaj skrbim za našo hišo. Veliko reči nisem znala in se nisem znašla, ker je mama doma vse sama naredila. Na primer - kaj na naredim, kadar pride moževa mama na obisk? Kako naj pospravim? Kaj naj skuham? Kako naj postrežem? Takrat sem ugotovila, da me mama ni zadostikrat poklicala z igrišča, da bi kaj pospravila ali skuhala. Verjetno me je prevečkrat pustila, da se igram, in je naredila vse sama. Hotela mi je podariti lepša otroška leta, kot jih je imela sama.

Vsak dan sem hvaležna, da imam mamo, ki ni samo mama, ampak tudi najboljša prijateljica. Zrasla sem in najina ljubezen tudi raste in je vsak dan bolj globoka, bolj močna.

Mati je kot večni studenec ljubezni, ki nikoli ne usahne.

LIDIJA BRATINA, MELBOURNE, VIC.

Slovenska genealoška (rodoslovna) mednarodna zveza

The Slovenian Genealogy Society International (SGSI) je samopomočniška, neprofitna zveza, sestavljena izključno iz prostovoljcev, ki jih zanima družinska zgodovina. Zveza ne opravlja raziskav za posameznike, ampak jim pomaga z naslovi arhivov in nasveti, kako se lotiti raziskovanja.

Avstralsko poglavje (The Australian Chapter) je bilo ustanovljeno januarja letos. Veseli bomo vsakega, ki se bo pridružil naši skupini. Za več informacij stopite v stik s Heleno Oppelli na telefonski številki 03 9435 8691 po osmi uri zvečer ali po elektronski pošti: fergeusw@bigpond.com.

Prva Slovenska genealoška konferenca in seminar z naslovom Premostiti naše svetove (Bridging Our Worlds) bo od 8. - 14. septembra 2001 v Grand hotelu Union v Ljubljani in vsi ste dobrodošli. Za organizacijo potovanja

lahko pokličete Donvale Travel (03 9842 5666).

Cena konference vsebuje: serijo predavanj in prezentacij o iskanju prednikov in svojega rodovnika v Sloveniji, registracijo in vstopnino, dnevne aktivnosti, prvorazredno nastanitev s samopostrežnim zajtrkom v hotelu Union v centru mesta, prevoz z letališča in nazaj, praznični banket in vodeni ogled ljubljanskih znamenitosti.

HELENA OPPELLI, MELBOURNE, VIC.

Umetnost idrijskih čipk

V Imigracijskem muzeju Viktorije sva v tednu upokoencev (Senior Citizens Week) s Sandro Brne pokazali, kako se delajo čipke. Bilo je uspešno, ljudje so z velikim zanimanjem gledali, pa ne samo čipke, tudi slovenske noše se niso mogli nagledati. Posebno so občudovali kapo. Lahko smo ponosni na naše lepe noše.

Lepo se zahvalim Vidi Vojvoda in p. Metodu v Kewju, da smo si lahko sposodili noše. Lepo bi bilo, da bi se kakšna mlada naučila klekljati. Kjer koli predstavim čipke, mi avstralske ženske rečejo, da upajo, da to čudovito znanje prenašam na prihodnje rodove. Lepe pozdrave

MARIJA URŠIČ, MELBOURNE, VIC.

Iz časopisa Brimbank Messenger (7. november 2000) pa povzemamo članek Sharne Nunan o Mariji Uršič:

Gospo Marijo Uršič je kljekljati naučila mama, ko je bila stara osem let in so živeli v Sloveniji. »Čipke sem začela delati pri osmih letih zato, ker smo potrebovali denar,« je povedala.

Izdelovanje čipk izvira iz Idrije, starega slovenskega rudarskega kraja, kjer so kopali živo srebro. Gospa Uršičeva se je rodila v Počah blizu Idrije. Idrijske ženske

so delale kot čistilke v 500 let starem rudniku živega srebra, ko pa so zaradi tehnološkega razvoja v 17. stoletju postale nepotrebne, so začele izdelovati čipke.

Danes gospa Marija Uršič ne prodaja čipk – to je njen hobi in svoje izdelke podarja kot darila. Zadnje leto je učila tehnike izdelovanja čipk ženo svojega vnuka, Sandro Brne, ki bi rada obdržala družinsko tradicijo. »Zelo vesela sem, da se uči, to je zelo pomembno,« pravi gospa Uršičeva, ki dela čipke tudi po 12 ur na dan.

Marija Uršič (desno) s Sandro Brne

Pokojni

Sporočam vam, da je umrl FERDINAND (NANDI) VODNIK. Rojen je bil v Celju leta 1939. V Melbourne je prišel leta 1974 iz Nemčije. Leta 1979 pa je šel v Laidley, Qld., in tam živel do zdaj. Umrl je 25. aprila 2001, odpovedalo mu je srce. Tukaj zapušča ženo, hčerko, sina in vnuka, v Mount Pritchardu strica Vladota Vodnika z družino, v Yarrowongi pa sestrično Lidijo. V Celju zapušča še tri sestre in brata. Nandi je bil dober mož, oče, stari ata in prijatelj, kar se je videlo na pogrebu. Zdaj počiva v Laidleyju. Naj mu bo lahka avstralska zemlja. Lep pozdrav

JURIJ BOGDAN, YARRAWONGA, VIC.

Oglas

UPOKOJENI SLOVENEK ŽELIM SPOZNATI SLOVENKO STARO OD 55 DO 60 LET Z DOBRIM IN ČISTIM SRCEM, KI BI MI LAHKO NUDILA ŠE NEKAJ LEPIH HARMONIČNIH LET SKUPNEGA ŽIVLJENJA. ZAINTERESIRANA NAJ PROSIM PIŠE NA UREDNIŠTVO MISLI POD ŠIFRO 'SVOJI K SVOJIM' IN PRILOŽI SLIKO, KI BO VRNJENA.

Nov krst oznanjam - ELIZA GRACE ŽAGAR, hčerka Marjana in Kathy Žagar, je bila krščena 1. 4. 01 v Pearce, Canberra, v cerkvi Sacred Heart. Botra sta bila Marko Žagar in Virginia McKenzie.

**STARA MAMA CILKA ŽAGAR,
LIGHTNING RIDGE, NSW**

Noelli - hčerki Romane Zorzut Favier

V nedeljo žalostno novico sem slišala,
hčerka Romane Favier Zorzut je za vedno zaspala.
Oh, kako je hudo, kadar se jemlje od hčere slovo.

Z globokim sožaljem Vam podajam roke,
z željo, da bodo srčne bolečine olajšane.
čas celi rane, ozdravil bo tudi Vaše srce,
saj nad zvezdami se snidemo še.

Mama, oče, moje telo se bo v prah zdrobilo,
duša odletela v pravično, lepšo domovino.
Nad zvezdami mi bodo ptički peli,
sončni žarki vsak dan greti.

Mami in očetu naj svetla luna v srce sije,
lajša tudi otrokom nepopisne bolečine.

Moja duša leta še povsod okrog,
dokler mene pokliče v svoje kraljestvo Bog.

Zbogom, zbogom vsi ostali, prosim,
dajte tolažbo otrokom, očetu in mami.
Iz solzne doline pelje pot v nebeški raj,
od tam ne pride nihče več nazaj.

Na dan pogreba, 21. 5. 2001
MARCELA BOLE, MELBOURNE, VIC.

Zahvala

Radi bi se zahvalili vsem, ki so spremljali brata Vilibalda Tehovnika na zadnji poti. Iskrena hvala p. Valerijanu za obiske v bolnici in za udeležbo pri sveti maši v Bowralu, Andreju in vsem pevcem za lepo petje, za cvetje in sožalja. Bog plačaj vsem.

Žalujoci: žena Lizilota, brat Franc, sestre Milka, Ivanka, Albina z družinami.

obletnice dneva državnosti

Slovenska skupnost v Melbournu bo tudi letos praznovala obletnico samostojne Republike Slovenije. Letošnje praznovanje bo še posebej slovesno, saj praznujemo že 10. obletnico od tistega kritičnega časa, ko se je odločala usoda naše domovine, ko smo tudi Slovenci v Avstraliji zaskrbljeni in z zadržanim dihom bili skupaj z našo domovino v njenih 'porodnih bolečinah'. Na naš doprinos k temu dogodku smo upravičeno ponosni, zato obletnico rojstva samostojne Slovenije SNS VIC zvesto praznuje vsako leto.

Slovenski narodni svet Viktorije ASK organizira letošnje slovesno praznovanje v soboto, 30. junija 2001, v Prahran Town Hallu, Melbourne (corner of Chapel & Graville St), ob 7. uri zvečer. V nedeljo, 1. julija, po deseti maši pa bo slovesno dviganje slovenske zastave in srečanje v dvorani Verskega in kulturnega središča Kew s kulturnim programom. Posebnost dvorane v Prahran Town Hallu je poleg ugodnega centralnega dostopa za vse rojake tudi v tem, da so se slovenski rojaki v Melbournu pred več kot 40 leti ravno tukaj prvič srečali in se organizirali za gradnjo slovenskih objektov.

Slovesnosti se bodo poleg vikorijskih rojakov udeležili tudi predstavniki slovenskih organizacij, slovenske in naših sosednjih veleposlaništev ter posamezniki, ki so nam v kritičnem zgodovinskem času pred desetimi leti nudili veliko moralno podporo. Svetovni slovenski kongres bo zastopal mag. Anton Levstek iz Dunaja iz Slovenske hiše KOROTAN, ki je tudi predsednik Avstrijske slovenske konference SSK. Mag. Levstek se posebno želi srečati s slovenskimi slikarji v Avstraliji. Slovenska hiša Korotan na Dunaju razstavlja umetniške slike slovenskih slikarjev po svetu, zato naprošamo naše umetnike po vsej Avstraliji, da se javijo Jožici Gerden na telefon 03 5023 7325, Cvetku Faležu na 02 6291 8426 ali Ivu Leberju na 03 9589 6094, da lahko organiziramo srečanje slikarjev z mag. Antonom Levstekom.

Bogat kulturni program in zabava je zagotovljena. Kulturni program bo popestril oktet Deseti brat iz Slovenije. Za odlično plesno glasbo pa bo poskrbela naša mladina – Alpine Cocktail skupaj s kvartetom Veseljaki iz Slovenije. Vstopnina skupaj s prigrizkom je \$ 20.-, za rezervacije pokličite: Valentin Lenko 9795-9510, Ana Maria Cek 9850-8615, Betti Belec 9467-2738 ali Anica Markič 9876-3023 ali 9870-5983. Vse naše rojake vljudno vabimo, da se praznovanja udeležijo.

SNS VIC

Veleposlaništvo RS v Canberri obvešča, da bodo konzularne ure v nedeljo, 17. junija 2001 od dveh do štirih popoldne v klubu Triglav, 19 Brisbane Road, St John's Park. V ponedeljek, 18. junija 2001, od desetih dopoldne do enih popoldne pa bodo v verskem središču Merrylands, 313 Merrylands Road, Merrylands. za konzularne informacije nam lahko pišete tudi na naš e-mail naslov: vca@mzz-dkp.sigov.si. Več informacij in koristnih napotkov lahko najdete na naši strani na internetu: <http://slovenia.webone.com.au>. Splošne informacije na konzularnih urah so brezplačne.

Nonet Certus

Vse kar lepega in iskrenega premoreta misel in srce, vam prinašamo iz naše ljube domovine Slovenije, iz tega prekrasnega raja pod Triglavom, kot radi rečemo. Neizmerno smo srečni, da se nam je izpolnila velika želja, da smo lahko prišli k vam, ki ste najdlje od domovine.

Velikokrat smo gostovali med Slovenci po Evropi in tako vedno občutili, kaj pomeni domača pesem na tujem. K vam prihajamo še s posebnim navdihom na povabilo slovenskih frančiškanov, ki že 50 let duhovno oskrbujejo vas, spoštovani rojaki, ki vam je Avstralija druga domovina. Zato naj naša pesem zadoni mogočno, da bi se dotaknila slehernega in mu za trenutek pričarala toplino rodne ognjišča.

Slovenci smo majhen in ponosen narod, zato bodimo povezani, ne glede kje po svetu smo. S poštenjem in dostojanstvom lastne pokončnosti bodimo prepoznavni, zato naj nas krepi zaupanje v Boga, bližnjega in vse, ki dobro mislimo. Slovenska pesem naj nas pri tem spremlja in nas spominja, da smo nje sinovi in hčere.

Dragi rojaki, hvala, da smo lahko med vami, hvala za vse, kar nam je čast z vami doživeti. Posebno hvala slovenskim frančiškanom, da so nas povabili in iskreno želimo, da bi bilo njihovo poslanstvo še naprej tako goreče, kajti to je garancija, da med vami ne bo nikoli utihnila slovenska pesem, beseda in molitev. Ob poslušanju vam želimo obilo užitka z željo, da nas pesem poveže kot brate in sestre naše skupne – slovenske matere. Naj vas Bog živi!

Pa še nekaj podatkov. Nonet Certus je bil ustanovljen

Program noneta je obširen in visoka umetniška moč umetniškega vodje gospoda Francija Divjaka je nonet pripeljala na visok nivo. Vsi pevci izhajajo iz Maribora, oziroma njegove okolice; nekateri imajo za seboj že prek 40 let zborovskega petja. Veliko prepevamo in tako smo imeli v 20 letih prek tisoč nastopov in pevskih vaj. Smo popolni amaterji in to delamo iz resničnega veselja. Smo skupina, ki trenutno v Mariboru največ nastopa. Velikokrat pojemo po cerkvah in ob raznih priložnostih in slovesnostih, tako v Mariboru kot drugje po Sloveniji. Veliko smo gostovali po Evropi. Posebno odmeven je bil naš jubilejni koncert ob 20. obletnici, ki ga je posnel Radio Maribor. V posebno čast si štejem, da je gostovanje v Avstraliji naš 'življenjski' projekt, zato si iskreno želimo, da bi uživali ob poslušanju.

NONET CERTUS NA GOSTOVANJU PO AVSTRALIJI

Zahvala

Ob prerani izgubi mojega dragega moža Jožeta Oblaka, ki je umrl 27. 4. 2001, se iskreno zahvaljujem vsem znancem in prijateljem za ustno in pismeno izraženo sožalje, za udeležbo pri rožnem vencu in pogrebni maši in za darila za misijone namesto cvetja. Posebno se zahvaljujem p. Metodu za obisk v bolnici in lepo opravljeni pogreb, in družinama Krnjak in Vrisk za vso njihovo pomoč v težkih dnevih žalosti. Vsem dobrim ljudem moja iskrena zahvala in Bog naj vam stotero povrne.

Žalujoča žena Milka Oblak

sv. družina ADELAIDE

Fr. Janez Hrejak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903

MARIJANSKA PROCESIJA - Na prvo nedeljo v Marijinem mesecu smo se udeležili vsakoletne marijanske procesije na CBC v mestu. Letos je naša skupnost spremljala križ in vodila procesijo od zbirnega mesta do provizoričnega oltarja. Na zbirnem prostoru se je zbralo lepo število slovenskih rojakov, tudi narodnih noš je bilo več kot prejšnja leta. Letos je bil navzoč tudi apostolski nuncij iz Canberre in je ob koncu besednega bogoslužja nagovoril vse navzoče. Pred procesijo sta se z adelaidskim nadškofom Leonardom Faulknarjem srečala z vsako skupnostjo. Tudi pri naši sta se zaustavila. Nadškof nas je pohvalil in rekel: "Slovenska skupnost je majhna po številu, vendar zelo organizirana in gostoljubna," nato pa se je apostolski nuncij slikal z našimi narodnimi nošami in si zapomnil ime Boletove vnukinje Anite. Zvečer smo videli na televizijskih ekranih našo skupino, narodne noše in še posebej bandero, na katerem je slika Marije Pomagaj. Za vse nas je bila letošnja procesija lepo doživetje in tudi spomin na apostolskega nuncija!

MATERINSKI DAN - Na drugo nedeljo v mesecu maju pa smo praznovali praznik naših mater. Pri maši smo se spomnili vseh naših živih in pokojnih mater, še posebno tistih, ki so bile in so kakorkoli povezane z našim verskim in kulturnim središčem. Po končani maši je bil kratek kulturni program, ki ga je pripravila gospa Stanka Sintič s sodelavci. Nastopili so s pristrčnimi recitacijami in odlomkom iz Cankarjevega Na klancu. Vse prisotne je prizor ganil, saj ga je napisalo resnično življenje. Po maši smo se preselili v našo dvoranico, kjer so bile žene postrežene s kosilom na žaru in slastnimi palačinkami! Pri skrbi in delu so bile udeležene Rosemary Poklar in Ančka Ahlin, posodo pa so pomili pridni mladi možje in družinski očetje. Tako ni bilo treba, oziroma nismo dovolili, da bi bile žene ta dan v kuhinji. Vsem sodelavcem iskrena zahvala - Bog plačaj za pomoč in skrb!

POKOJNI

V noči iz nedelje na ponedeljek, 14. maja, je v QEH umrl **SLAVKO ALEX IVANČIČ**. Slavko se je rodil 24. aprila 1942 v Hrastovcu, v župniji sveti Miklavž Zavrč pri Ptuj, kjer je bil ministrant. Naredil je obrtno šolo za pleskarja. Z 18 leti si je zaželel v svet za boljšim kosom kruha in je tako leta 1961 pristal v Queenslandu. Mlad, poln idealov, je hotel videti Avstralijo in s štirimi prijatelji so odšli na potep. Leta 1963 se je srečal z bratrancem Štefanom na plesu v Adelaidi. Kmalu zatem je srečal dekle Olgo, po rodu Ukrajinko, in se z njo poročil 26. decembra 1966. V zakonu so se rodile tri hčerke. Slavko je bil zaposlen v bolnici QE 28 let, najprej je bil prvi pleskar nazadnje pa delovodja. 1994 sta z ženo kupila delikatesno trgovino, kjer so bili vse do leta 2000 zaposleni vsi družinski člani. Lansko leto za božič se ni več dobro počutil in je šel k zdravniku in na razne preglede.

Najprej so ugotovili, da ima pljučnico, a kmalu zatem zahrbtno bolezen raka, ki je zahtevala svojo žrtev. Skozi bolezen se je v trpljenju in preizkušnji pripravljaj na veliki trenutek srečanja s Stvarnikom. Vedno je želel duhovnika, par dni pred smrtjo prejel zakrament umirajočih in se tako pripravljen srečal z Bogom.

Pokojni Slavko Alex je bil vsem rojakom v Adelaidi dobro znan, z vsemi je bil prijatelj in vsakemu je rad pomagal. Ko smo v Adelaidi gradili slovensko cerkev, je veliko pomagal. Vsa pleskarska dela pri cerkvi, hiši in dvorani je napravil zastonj in poklonil ves material. Posebno težavno je bilo pleskanje oltarnega ogrinja, prižnice in ostalih metalnih ornamentov, ko je bilo treba ne samo pleskati, temveč pleskane predmete dajati tudi v peč, da je barva trajna. Kako je bil Slavko priljubljen, so pokazali rojaki in prijatelji pri udeležbi rožnega venca 18. in 19. maja pri maši zadušnici v naši cerkvi. V cerkvi se je v imenu skupnosti in svojcev poslovil od Slavkota dolgoletni predsednik našega verskega središča Danilo Kreševič. Slavko je našel svoj zadnji zemeljski dom na pokopališču Centennial Park. Naj mu bo Bog bogat plačnik za vse dobro kar je naredil za svojo družino in našo slovensko versko skupnost svete Družine!

Osemnajstega maja je v zgodnjih jutranjih urah po kratki zahrbtni bolezni umrl v QEH MARIJAN (MARINO) LIKAR. Pokojni se je rodil 31. oktobra 1932 v Trstu. V težkih predvojnih in povojnih razmerah je obiskoval osnovno šolo v Ilirski Bistrici, v Ljubljani pa se je izučil za mesarja. Dvaindvajset let star je želel kot mnogi mladi fantje na Primorskem za boljšim kruhom in je oktobra 1954 prišel v Avstralijo. Vsa leta je bil zaposlen v tovarni avtomobilov v Adelaidi. Petnajstega aprila 1961 se je poročil s Pavlo Valenčič. V zakonu so se jima rodili trije otroci, od katerih se je sin Marijan pred dvema letoma smrtno ponesrečil. Maša zadušnica je bila v četrtek, 24. maja, v mrliški kapelici na Centennial Parku, kjer je bil upepeljen. Naj počiva v miru božjem in Bog mu naj bo milostljiv sodnik!

Obema družinama, ženi Olgi Ivančič in hčerkam Olgi, Marici in Juliji z dužinami, bratom in sestram v Sloveniji in ostalim sorodnikom, Pavli Likar in otrokoma Silviji in Ediju z družinami, bratoma Štelio in Viktorju v Sloveniji in sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

p. Janez

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA

\$40.- Teresa+Walter Prosenak; \$30.- Marija Prelc, Majda Krevatin, Jože Tomšič, Marija Hribar, Milka Oblak; \$25.- Jože Muc; \$20.- Lojz Kerec; \$15.- Danica Maurich; \$10.- Olga+Franc Žužek, Zdenka Novak, Alojz Toš, Albina Konrad, Maria Zeks, Zora+Albin Gec, Jože Težak, Zinka Černe, K+J Twrdy, Pavla Vohar; \$5.- Anton Brumen, Anton Ferfila, Albina Barbiš, Otto Baligac, Ignac Kalister, M. Dolenc, Ivan Zelko, Marija Grum, Jože Režek; \$3.- Jadranka Rutar.

ZA LAČNE - \$30.- Marija Hribar; \$20.- Olga+Franc Žužek; \$10.- družina Štemberger.

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$50.- Jože Krušec, N.N.; \$30.- Marija Hribar.

ZA SPOMENIK P. BAZILIJ

\$50.- Slava Burlovič; \$20.- Marija Hribar, France Epič.

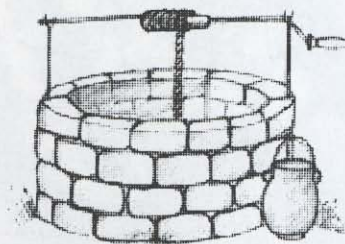
ZA VZGOJO FRANČIŠKANSKIH BOGOSLOVCEV - \$20.- Marija Hribar

ZA CARITAS CHRISTI HOSPICE

\$170.- namesto cvetja na grob Noelli Favier Tricky.

ZA VODNJAK P. PEPIJA

\$50.- Julijana Šajn; \$20.- N.N.; \$10.- Lilijana Brezovec.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

KOTICEK NAŠIH MLADIH

Živio!

Tukaj spet Andrew. Kako ste kaj? Upam, da dobro. Hvala Melissi Fistrič, da je za ta mesec napisala o 'multi-faith religious celebration', ki se je je udeležila u sklopu praznovanj stoletnice avstralske federacije.

Zelo težko je usak mesec pisati *The Corner*, zato vas pozivam, da sledite Melissinemu zgledu in napišete za Misli kakšno vaše doživetje.

Torej pero u roke, lahko pa prispevek tudi natipkate in mi ga pošljete po e-mailu. Če ne boste nič napisali, kako potem lahko pričakujete, da bo ta kotiček mlajše generacije zaživel?

Pomagašite prosim!

Andrew Bratina

The Corner v angleščini je na internetu:

www.vslslovenian.com in

<http://www.glasslovenije.com.au/melb-misli.htm>

Centenary of Federation Multi-Faith Religious Celebration

Ob stoletnici federacije sem na Multi-Religious Celebration, ki je bila v ponedeljek, 7. maja 2001, v Exhibition Building, zastopala Slomškovo šolo. Zelo zanimivo je bilo videti različna verstva, katerih sploh nisem poznala. In prav tako v kaj in koga verjamejo. Simboli in način, na kakršnega slavijo Boga ali višje bitje so bili predstavljeni v različnih obredih.

Navzoči so bili: domorodci, judje, sikhi, budisti, muslimani, hindujci in kristjani. V finalu so sodelovala vsa verstva skupaj. Všeč mi je bilo, da je zbranih skupaj toliko različnih narodov, ver in kultur. Vesela in ponosna sem, da živim v Avstraliji.

Prav tako sva v sklopu praznovanja stoletnice federacije v sredo, 9. maja 2001, z Leah nastopili z našim ~~zborom~~ *Zapelnio I'm an Australian* skupaj z Bruceom in Claire Woodley. To je bilo za 're-enactment of the first sitting of Parliament' in navzočih je bilo dosti visokih osebnosti, vključno z ministrskim predsednikom. Počutila sem se privilegirano, ker sem lahko zapela pred temi izjemnimi ljudmi in ker sem lahko pela za ta zgodovinski dogodek.

MELISSA FISTRIČ

?? KVIZ ??

Tri zanimiva dejstva o Sloveniji

Koliko resnično veste o vaši domovini? Preberite dejstva in skušajte odgovoriti na vsa tri vprašanja.

1) Na slovenskem grbu so trije nazobčani vrhovi Triglava in tri črte, ki predstavljajo Sočo, Dravo in Savo. Prav tako so na njem tri rumene zvezde. Kaj predstavljajo?

2) Slovensko govori samo okrog dva milijona ljudi. Koliko različnih dialektov (narečij) govorijo v Sloveniji?

3) Dokazano je, da ljudje v Sloveniji živijo že tisočletja, natančneje 45.000 let. Katera arheološka najdba je pomagala to določiti?

LAŽI

SLOVENSKA LJUDSKA
PRIPOVEDKA

Bila je žena, ki je imela tako lepo hčer, da ji v vsem kraju ni bilo para, pa so ji vsi v ogleda hodili.

Žena pa je rekla: "Kdor hoče dobiti mojo hčer, mora tako dolgo z menoj govoriti, da bom rekla, to je laž."

Neki gospod je imel tri hlapce. Najmlajšega med temi sta druga dva imela za norca. Nekoč so peljali tri voze gnoja mimo tiste žene. Zjutraj je rekel starejši hlapec: "Danes bomo peljali gnoj mimo tiste žene. Danes bomo z njo govorili, in jo pripravili, da bo rekla: 'To je laž.'"

Najmlajši reče: "Tudi jaz bom govoril z njo." Zdaj reče starejši hlapec: "Dobro jutro, bog daj, mati! Kaj delate, mati?" Žena reče: "Zelje plevem." Zdaj dalje ne ve kaj z njo govoriti, da bi žena rekla, to je laž.

Zatem pripelje srednji hlapec in reče: "Dobro jutro bog daj, mati! Kaj delate, mati?"

Žena mu reče: "Zelje plevem." Zdaj tudi on dalje ne ve kaj z njo govoriti, da bi žena rekla, to je laž.

Zdaj pripelje najmlajši hlapec in reče: "Dobro jutro, bog daj, mati! Kaj delate, mati?" Žena mu reče:

"Zelje plevem."

On pa ji reče: "Mi smo ga že dolgo devet kadi narezali." Žena mu reče: "To je dobro."

A hlapec reče: "Ni dobro, ker nam je vse splastelo (segnilo)." Žena reče: "To je slabo."

"Ni slabo, smo ga zvozili na njivo in je zrastle debelo hrastje." "To je dobro."

"Ni dobro, hrastje je bilo vse votlo."

"To je slabo."

"Ni slabo, ker je bilo polno meda."

"To je dobro."

"Ni dobro, prišel je medved, pa je vsega pojedel."

"To je slabo."

"Ni slabo, smo dobili medveda, pa smo devet kadi meda iz njega iztisnili."

A žena reče: "To je sakramenska laž!"

Tedaj je najmlajši hlapec dobil hčer, čeprav sta ga starejša dva imela za norca.

Hvala, ker ste prebrali The Corner. Upam, da vam je še vedno všeč. Jaz ga prav rad urejam, čeprav je težko, ker nimam zadosti idej. Prosim, pomagajte mi z vašo pošto, da bomo lahko vsak mesec imeli svež in nov mladinski kotiček. Napišite zgodbo, šalo, ali mi pošljite podatke o kom, za katerega mislite, da bi lahko bil naša Zvezda meseca.

Urednik

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE: (03) 9748 3650 FAX: (03) 9748 3619
MOBILE: 0418 326170 EMAIL: MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. BOX 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

**GOJAKS MEATS
& SMALL GOODS**

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

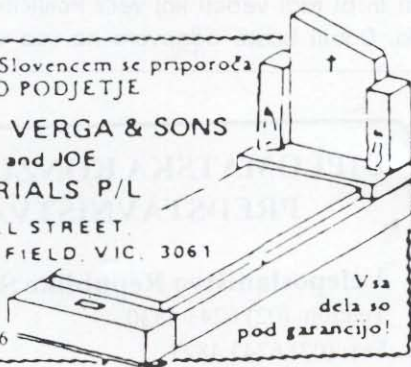
220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel: 359 1179
A.H.: 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

Are your dentures more
comfortable in a glass...? If so,
for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

391 Canterbury Rd, Vermont
Tel: 9873 0888

Bi raje imeli umetno zobovje v
kozarcu...? Če ne, za **prvo**
brezplačno posvetovanje,
z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNIK
specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

PRODAJA IN NAKUP HIŠ

WALTER DODICH Mobile: 0413 262 655

IRENE DODICH Mobile: 0411 649 106

AGENTA ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

HOCKING STUART Camberwell Office

693 Burke Road, Camberwell, Victoria 3124

Tel: 9882 4700

Fax: 9882 4766

Internet: www.hockingstuart.com.au

Email: camberwell@hockingstuart.com.au

TOBIN BROTHERS
a better way

Viktorijskim Slovencem na uslugo v času žalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 Boundary Road 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 BAKENHAM (03) 5940 1277

CRANBOURNE (03) 3996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 5022

GLENROY 9306 7211

MALVERN 9576 0433

MOORABBIN 9532 2211

Member AFDA

Frances Tobin & Associates

EAST BURWOOD 9802 9888

BRIGHTON 9596 8144

TRIM

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St, Kew, Vic. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Ph: 03 9853 1054 Fax: 03 9855 0811

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazne in tople sobe, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in vsa oskrba so samo del tega kar boste našli v domu počitka, samo 20 metrov od slovenske cerkve v Kewju.

Pogoj za sprejem v dom je *Aged Care Assessment Document*, ki vam ga priskrbi vaš zdravnik.

Osnovna cena je 85% od avstralske starostne pokojnine in je v skladu z vsemi pravili in predpisi določenimi z zakonom tako imenovanega *Aged Care Act 1997*. Pogoj za sprejem v dom ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi njegovega zdravstvenega stanja in potrebi po negi.

Ste že razmišljali o tem, kakšno bi bilo življenje v domu, poznate koga, ki bi po vašem mnenju potreboval njegove usluge ali pa ste samo radovedni in bi radi vedeli kaj več? Pokličite upravnico po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda. Dobili boste odgovore na vsa vprašanja.

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo
 "The voice of Slovenia"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsak ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
 Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali

P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
 brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

Draga Gelt: ZNAŠ SLOVENSKO? DO YOU KNOW SLOVENIAN? Tečaj slovenskega jezika za odrasle (Slovenian Language Course for Adults), cena \$20.- in **OSNOVNA SLOVNIČNA PRAVILA IN VAJE**, cena je prav tako \$20.

MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO – LET'S LEARN SLOVENIAN, I., II. in III. del. Cena je \$15.- za posamezni del.

Ivan Kobal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: VENETI, FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY - angleški prevod, trde platnice, 534 strani, 150 ilustracij; cena je \$45.

VENETI V EVROPI 2000, tretji venetski zbornik, uredil in izdal Ivan Tomažič. 304 strani, trda vezava, cena \$25.

SLOVENCİ - KDO SMO, OD KDAJ IN ODKOD IZVIRAMO, cena 35 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE - cena je 50 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE, žepna izdaja, cena je 45 dolarjev.

Dr. Vladimir Vulikič: GLASBENIK STANE HABL - VRHNIČAN V DOMŽALAH, \$35.

Karel Mauser: LJUDJE POD BIČEM - povest, napeta ljubezenska zgodba v štirih knjigah žepne izdaje, v kartonskem ovitku, cena je 35 dolarjev.

NOVO! Ivan Lapuh: POTOK TREH IZVIROV, črtice, pesmi in aforizmi melbournskega rojaka, cena je 15 dolarjev.

100 RECEPTOV SESTRE NIKOLINE, 1., 2., 3., 4. in 5. del - cena posamezne knjige \$10.

Videokasete iz Baragove knjižnice

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, \$10.

PETINDVAJSETI SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT V MELBOURNU, 1999 - \$25

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, 25 dolarjev.

D & F BUTINAR

SPRAY PAINTING

DARKO BUTINAR

Specialising in:

- Trucks Industrial Equipment	- Sand Blasting
- Windscreen Replacement	- Sign Writing
- Steam Cleaning	- Tyre Seal

12/177 Northbourne Rd

Campbellfield, 3061

Phone/Fax: 9305 3154

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - pojeta Tanja Meža in Maja Lesjak, na citrah Marjan Marinšek. Cena \$10.-

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

STILL CELEBRATING THE NEW MILLENIUM

FOR ALL YOUR TRAVEL (hotels, car rentals, insurance...) around Australia, New Zealand, North and South America, Europe, Asia, Africa and also for MONTHLY GROUPS TO SLOVENIA, please contact us for dates and economical rates. Make an early reservation to avoid disappointment.

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic No.
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2001

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666